

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXIX.

November 2020

Číslo 11

Cena 0,50 EUR

www.novabana.sk

Záhradný les v jesenných farbách

Začiatkom októbra bol v Novej Bani za účasti širokej verejnosti oficiálne otvorený projekt ZÁHRADNÝ LES. Jeho rozloha je 1,35 ha a vysadených tu bolo 101 stromov a 2 459 krov. Výsadba je sústredená do areálov atraktívnej lokality Zvonička a pútnického miesta Kohútovo a popri chodníku prepájajúcom tieto dve miesta.

S lávnostné otvorenie ZÁHRADNÉHO LESA bolo naplánované na máj, avšak z dôvodu epidemiologickej situácie muselo byť presunuté. Otvorenie prebehlo formou komentovanej prehliadky a uskutočnilo sa v utorok 6. októbra. Prvej prehliadky s výkladom pre verejnosť sa zúčastnilo viac ako 40 návštevníkov a tiež i samotný realizátor výsadby Mário Janiga, ktorý skupinu previedol areálom a poskytol zaujímavý výklad o niektorých druhoch.

Projekt iniciovali a zároveň realizovali Mestské lesy spol. s r. o. Nová Baňa na základe vypracovaných podkladov od odborníkov z arboréta v Tesárskych Mlyňanoch. Veľkú zásluhu na jeho realizácii má predovšetkým bývalý dlhoročný konateľ mestských lesov Vítazoslav Chrappa. Finančne záhradný les podporila aj Oblastná organizácia cestovného ruchu Región GRON z členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK, n. o., vo výške 16 063 eur. Z tejto sumy išla časť aj na projektovú dokumentáciu objektu budovy Zvoničky. Areál Zvoničky je východiskovým miestom na návštevu

ďalších atrakcií tejto lokality ako rozhládňa Háj či náučné chodníky – Zbojničke studničky či Banský náučný chodník.

V záhradnom lese nájdete najmä domáce dreviny ako borovica lesná, dub cerový či jelša lepkavá. Špeciálne postavenie tu má i lipa striebrištá, ktorú počas kontrolného dňa vysadil banskobystrický župan Ján Lunter a stala sa symbolom obnovy tohto miesta. Z cudzokrajných drevín za pozornosť stojí vzácny céder z oblasti Himaláji alebo ľaliovník tulipánokvetý, ktorý pochádza zo Severnej Ameriky a

jeho kvety sa podobajú na kvety tulipánu. Návštevník tu nájde i čínske posvätné stromy – ginká, či strom, ktorého druh patrí medzi najvyššie na svete – sekvojovec mamutí.

Záhradný les sa stal cenným prírastkom do ponuky turistických atrakcií na strednom Pohroní a zaujímavá doplní ponuku trávenia voľného času v Novej Bani. Pre mesto je hlavným prínosom vzbudenie záujmu o danú lokalitu, zatraktívnenie priestoru a taktiež treba spomenúť novonadobudnutý edukačný charakter, keďže návšteva náučného chodníka bude pre občanov a návštevníkov miestom oddychu a zároveň miestom získania nových poznatkov o drevinách.

Záhradný les je dostupný kedykoľvek, komukoľvek, bez obmedzení vstupu a zadarmo.

text a foto: Region GRON

Dotácie 2021

Žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov z rozpočtu mesta Nová Baňa formou dotácií v roku 2021 je možné v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nová Baňa č. 8/2020 podať na predpísanom tlačive v riadnom termíne do 30. 11. 2020.

Formulár žiadosti /Príloha č. 1/ a čestné vyhlásenie žiadateľa o dotáciu z rozpočtu mesta Nová Baňa /Príloha č. 2/ sú k dispozícii na www.novabana.sk v sekcii Informácie/Žiadosti a formuláre/Dotácie.

Dagmar Lachká, MsÚ Nová Baňa

Zelený školský dvor
Žiar nad Hronom

ZÍSKAJTE

dobrý pocit

Cieľom projektu je vytvoriť zelený školský dvor pre Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani, ktorý bude slúžiť ako učiace aj oddychové priestory. Na zrekonštruovanej ploche by sme chceli vytvoriť altánok na sedenie či svojpomocne vybudovať vyvýšené záhony, v ktorých budú žiaci pestovať bylinky, úžitkové rastliny a kvety. Ďalej osadíme lavičky a smetné koše. Pri realizácii projektu chceme žiakov učiť manuálnym zručnosťami, starostlivosťou o životné prostredie a pestovať v nich záujem o okolie, v ktorom sa učia a trávia aj svoj voľný čas. Projekt zatraktívni priestor i samotný vyučovacie proces.

Podporte tento projekt na

www.gestopremesto.sk

MIESTNE KOMUNIKÁCIE A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Špecifickou oblasťou nášho mesta sú aj miestne komunikácie v dĺžke takmer 140 km, ktorých opravy a rekonštrukcie si vyžadujú nemalé finančné prostriedky. Dĺžkou miestnych komunikácií sa Nová Baňa môže porovnávať s omnoho väčšími mestami, ktoré majú omnoho viac obyvateľov, a teda aj neporovnateľne vyššie príjmy z podielových daní.

V nasledujúcom článku vám ponúkame prehľad finančných prostriedkov, ktoré boli investované do našich komunikácií za obdobie od roku 2011 do roku 2019.

Za posledných deväť rokov (2011 – 2019) sa do opráv a rekonštrukcií miestnych komunikácií preinvestovalo 879 868 eur.

Okrem miestnych komunikácií sa za obdobie posledných deviatich rokov (2011 – 2019) investovalo aj do vybudovania chodníkov na sídliskách a do rozširovania parkovacích plôch vo výške 340 551 eur.

Spolu tak bolo v jednotlivých rokoch do dopravnej infraštruktúry preinvestovaných:

Rok	eur
2011	89 912
2012	58 706
2013	26 401
2014	184 076
2015	21 001
2016	39 974
2017	193 901
2018	188 142
2019	418 306
SPOLU	1 220 419

Investície do miestnych komunikácií je možné rozčleniť na kapitálové výdavky, kam patria rekonštrukcie ciest, a bežné výdavky, kam patria opravy ciest, hlavne výtlkov, po zimnom období.

Najväčšia suma do našich ciest, chodníkov a parkovacích plôch sa zatiaľ investovala v r. 2019, a to 418 306 eur.

Z rozpočtu mesta nie je možné zrealizovať všetky požiadavky na opravy a rekonštrukcie ciest, na ktoré čakajú obyvatelia nášho mesta v mnohých prípadoch aj dlhú dobu.

Verím, že v rámci priorit mesta a požiadaviek na rozpočet budeme schopní v nasledujúcich rokoch na dopravnú infraštruktúru vyčleniť ročne priemerne cca 150 000 eur.

Prehľad investícií do miestnych komunikácií

2019		
BT	Záhrbská, Kútovská, Tajch	75 231
BT	výtlky	67 273
KT	Hviezdoslavova	23 683
KT	Nad Hrádzou	154 037
		320 224

2018		
BT	Legionárska, Kamenárska	61 740
BT	Kamenárska	8 437
BT	Slnecná	2 899
BT	Hrádza	2 402
BT	výtlky	41 420
BT	Poľná, Nálepko	26 780
BT	Pod sekvojou, Mieru	8 949
KT	Nad Hrádzou	3 195
KT	Švermova, Spodná	16 880
		172 702

2017		
BT	Cintorínska – vjazdy	26 106
BT	Nad Hrádzou, Kamenárska	79 728
BT	výtlky	40 216
BT	výtlky TS	3 400
		149 450

2016		
BT	Švantnerova	5 822
BT	opravy MK	7 140
BT	Chotár	5 991
BT	výtlky	9 999
		28 952

2015		
BT	Záhradná, Kútovská	2 400
BT	výtlky TS	3 304
BT	výtlky	10 000
BT	asfaltová drvina	2 498
		18 202

2014		
BT	výtlky	39 448
BT	asfaltová drvina	3 012
		42 460

2013		
BT	výtlky	24 201
		24 201

2012		
BT	výtlky	16 126
BT	asfaltovanie MK	42 580
		58 706

2011		
BT	asfaltovanie MK	64 971
		64 971

Prehľad investícií do chodníkov a parkovacích plôch

2019		
BT	Cintorínska – oprava	3 834
KT	Školská – parkovanie, vchody	94 248
		98 082

2018		
KT	Školská	2 048
KT	Nábřežná	13 392
		15 440

2017		
BT	odstavne plochy	24 720
BT	chodník	833
KT	Štúrova	17 836
KT	Pod sekvojou	1 062
		44 451

2016		
KT	Pod sekvojou	10 822
KT	Štúrova	200
		11 022

2015		
KT	múr pri polícii	2 799
		2 799

2014		
KT	schody pri VÚB a pri polícii	40 317
KT	Pod sekvojou	2 481
KT	Cintorínska, Nábřežná – chodníky	75 692
KT	Školská – chodník	23 126
		141 616

2013		
KT	Cintorínska	2 200
		2 200

2012		
	žiadna akcia	0
		0

2011		
BT	spevnené plochy	11 010
BT	asfaltovanie dvorov	13 931
		24 941

Mgr. MVDr. Branislav Jaďuď, MBA,
primátor mesta

Informačný blok primátora mesta Nová Baňa

• V novembrovom čísle novin sa dočítate o investíciách mesta do miestnych komunikácií a dopravnej infraštruktúry za obdobie posledných deviatich rokov. Cieľom série článkov o financiách mesta je umožniť čitateľom správne pochopiť naše možnosti a vhodne nastaviť priority na nasledujúce obdobie. Po prechodnom útlme spôsobenom reštriktívnymi opatreniami po prepuknutí prvej vlny pandémie došlo v priebehu leta a začiatkom jesene k realizácii viacerých investičných akcií, ktoré pokračujú aj v tomto období. Ich finalizáciu nám významne komplikuje druhá vlna, ktorá zasiahla aj naše mesto, a to ešte intenzívnejšie, ako tomu bolo v prvej vlne. Po veľmi dlhom čase na základe rozhodnutia mestského zastupiteľstva zo 16. 9. 2020 mesto pristúpilo k oprave miestnej komunikácie v časti Nová Baňa – Chotár, ktorá bola zrealizovaná koncom októbra v rozsahu 4 000 m². Túto časť môžeme považovať za prvú etapu a pokračovanie v druhej etape je potrebné naplánovať na rok 2021. Návrh finančná výpomoc z ministerstva financií vo výške 167 000 eur nám bola schválená, pričom tieto prostriedky je potrebné využiť do konca roka 2020. V metodike zúčtovania sa doplnila aj možnosť uplatniť si výdavky za už zrealizované akcie, čo sčasti využije aj mesto Nová Baňa. Na základe našej žiadosti bola napríklad refundovaná časť mzdových nákladov všetkých zamestnancov MŠ Nová Baňa od začiatku prvej vlny do konca júna 2020, čo predstavuje čiastku 113 000 eur, ktoré už boli poukázané na účet. Práve v tomto období sa pripravuje návrh na využitie týchto financií, o ktorom bude mestské

zastupiteľstvo rokovať 19. 11. 2020. Mesto požiadalo aj o odmenu pre pracovníkov v prvej línii, ktorá bola schválená pre opatrovatelky a bude im poukázaná v závere roka 2020. Mesto tiež získalo súhlas na zriadenie dvoch chránených pracovných miest na mestskom úrade a jedného chráneného pracovného miesta, o ktoré žiadali Technické služby mesta Nová Baňa. Zároveň bolo technickým službám schválené aj miesto z projektu pre nezamestnaných a na mestskom úrade bolo schválené miesto pre čerstvého absolventa. **Mzdové náklady na tieto pracovné miesta budú celkom alebo z väčšej časti refundované, čo je pre mesto značná finančná úspora.**

• Súdny spor so spoločnosťou Trading universal services, s. r. o., ktorý začal ešte v roku 2012, sa stále naťahuje. Od potvrdenia rozsudku okresného súdu Krajským súdom v Banskej Bystrici došlo k vyhláseniu tzv. medzitémneho rozsudku, ktorý stanovuje povinnosť mesta uhradiť vzniknutú škodu a ušlý zisk tejto spoločnosti aj s úrokmi, ktoré sú k tejto sume pripočítavané. **Od januára 2018 sa súdime o stanovenie výšky vzniknutej škody a ušlého zisku, pričom pôvodná suma, ktorú požadovala firma Trading universal services, s. r. o., vo výške asi 170 000 eur bola ešte zvýšená znaleckým posudkom, ktorý spoločnosť predložila vo februári 2019. Nasledne mesto v decembri 2019 predložilo súdu kontra znalecký posudok, kde tieto sumy rozporuje.** V tejto veci prebehli v tomto roku dve pojednávania, kde sudca vypočul súdnych znalcov, aby získal ďalšie informácie o predmetnom spore. Nasledujúce pojednávanie je stanovené na 24. 11. 2020. Na ňom bude vypočutý súdny znalec spoločnosti Trading universal services, s. r. o.

• Projekt výstavby kanalizácie na Kameňárskej ulici v dĺžke 1 500 metrov je v pláne v rámci projektu Aglomerácia Nová Baňa – Nová Baňa, Brehy – kanalizácia a ČOV, ktorý bude na základe dohody u ukončení sporu medzi mestom Nová Baňa a obcou Brehy o stanovenie katastrálnej hranice realizovať Stredoslovenská vodárenská spoločnosť. Práve tento spor bol prekážkou v realizácii tohto projektu. **Mesto finalizuje projektovú dokumentáciu na rozšírenie kanalizačných vetiev v dĺžke 1 000 metrov, aby mohlo v závere roka 2020 podať žiadosť na Envirofond, pričom s realizáciou sa počíta v roku 2021.**

• Projekt výstavby CIZS pokračuje a dňa 8. 10. 2020 bola vyhlásená výzva na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre žiadateľov, ktorým bol schválený projektový zámer. Mesto Nová Baňa bude zakladateľom neziskovej organizácie MEDICAL, n. o., ktorá bude o tento nenávratný finančný príspevok žiadať.

• Zasielanie decembrového čísla Novobanských novin do každej rodiny zadarmo počas mesiaca december v náklade 3 000 kusov sme boli nútení prehodnotiť, keďže sme v apríli bezplatne distribuovali špeciálne koronavydanie. Decembrové noviny si budete môcť spolu s kalendárom zakúpiť tak ako doposiaľ v obchodných prevádzkach mesta a informačnom centre v nezmenenej cene. V budúcom roku sa vrátíme k bezplatnému decembrovému číslu pre občanov nášho mesta.

Mgr. MVDr. Branislav Jaďud', MBA,
primátor mesta

Založenie Banského múzea Althandel, n. o.

Po dvoch veľmi úspešných sezónach archeologického výskumu v lokalite bývalej šachty Althandel sa definitívne podarilo potvrdiť miesto, kde bol v prevádzke Potterov ohňový stroj. Tento nález vyvolal celý rad pozitívnych ohlasov v domácej a zahraničnej odbornej i laickej verejnosti. Mesto Nová Baňa sa preto v spolupráci s Novobanským baníckym spolkom rozhodlo prezentáciu tohto významného nálezu riešiť dlhodobou. Pozemok na Mariánskej ulici, ktorý patrí mestu, sa stane miestom malého banského múzea. V rámci stálnej expozície bude návštevníkom predstavený atmosférický parný stroj I. Pottera, ale aj história baníctva v našom meste.

Najvýhodnejšou a najtransparentnejšou formou realizácie banského múzea sa ukazuje byť forma neziskovej organizácie založenej mestom. Tím odborníkov z baníckeho spolku preberie zodpovednosť za jeho obsahovú prípravu aj získanie financií z externých zdrojov a sponzorských darov. V prípravnej fáze sa nachádzajú webová stránka, digitálny model parného stroja, vizualizácie areálu

múzea a prebieha tiež archívno-historický výskum. Významným úspechom, ktorý nás posilňuje v nádeji na úspešnú realizáciu, je a bude nadväzovanie spolupráce s domácimi a zahraničnými múzeami a spoločnosťami podobného zamerania. Podporu pre tento projekt máme v novom vedení Slovenského banského múzea, v Newcomenovej spoločnosti, v Technickom múzeu vo Viedni, v Nemeckom múzeu a, samozrejme, i v Pohronskom múzeu v Novej Bani.

Pripravované Banské múzeum Althandel má reálny potenciál zvýšiť záujem návštevníkov o naše mesto. Bude rozvíjať turistický ruch zameraný hlavne na individuálne a rodinné publikum, takisto bude propagovať históriu

novobanského baníctva formou prednášok, knižných publikácií a zapájaním sa do školského vyučovania. V najbližších mesiacoch prebehne tiež informačné stretnutie s verejnosťou. Je pre mňa veľkým potešením, že moje rodné mesto nachádza odvahu osvojiť si túto víziu a podporiť vznik takého jedinečného projektu.

text a foto: Mgr. Peter Konečný, PhD.

Plošné testovanie na ochorenie Covid-19 v Novej Bani

Dňa 31. 10. a 1. 11. 2020 prebehlo v meste Nová Baňa prvé kolo plošného testovania antigénovými testami na ochorenie Covid-19, ktoré bolo vykonané na piatich odberových miestach. Podrobný prehľad o počte vykonaných testov a počte zachytených pozitívnych prípadov je uvedený nižšie v tabuľke za jednotlivé odberové miesta aj sumárne. V Novej Bani sme v prvom kole zaznamenali záchyt 0,51 percenta, čo zodpovedá 20 pozitívnym testom z celkového počtu vyšetrených testov 3 950. Na základe rozhodnutia pandemickej komisie je nariadené vykonanie druhého kola iba v okresoch, ktoré majú záchyt pozitívnych testov nad 0,7 percenta. Celý okres Žarnovica dosiahol záchyt pozitívnych 0,65 percenta, z toho dôvodu druhé kolo plošného testovania v našom okrese neprebehne. V nasledujúcej tabuľke uvádzame tabuľky za okolité obce, ktoré patria do mikroregiónu Nová Baňa.

Na úspešný priebeh plošného testovania bolo kľúčové zapojenie zdravotníckych pracovníkov, ktorých sme získali v prvom rade vďaka MUDr. Kataríne Tužinskej a doktorovi Balážimu, ktorí nám poskytli viacero kontaktov a sami boli súčasťou prvého kola plošného testovania. Všetkým zdravotníckym pracovníkom patrí naša veľká vďaka. Niektorí z nich sa zapojili až tesne pred začatím testovania, napríklad konkrétna pani doktorka až v piatok neskoro večer. Aj napriek hektickej finalizácii príprav a veľmi náročnému rozsahu celej akcie – po 15 hodín oba víkendové dni – plošné testovanie v Novej Bani prebehlo hladko, pričom sa zabezpečili všetky opatrenia na elimináciu akéhokoľvek rizika ohrozenia zdravia občanov alebo personálu, ktorý testovanie realizoval. Veľká vďaka patrí aj administratívnym pracovníkom, dobrovoľnému hasičskému zboru, príslušníkom PZ SR, vojakom armády SR, ktorí sa na úspešnom priebehu tiež podieľali. Ďakujeme aj za poskytnutie priestorov Gymnázia Františka Švantnera a Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Novej Bani, ktoré sme využili aj preto, že rovnako ako ostatné využité priestory v meste poskytovali možnosť testovania s prístupom z exteriéru. Jedno odberové miesto bolo aj v priestoroch spoločnosti MEDIFORM, s. r. o., ktorá okrem stacionárneho testovania vykonala aj mobilné testovanie v časti Bukovina a Štále. Celému tímu spoločnosti MEDIFORM, s. r. o., pod vedením doktora Balážiho patrí naše spoločné poďakovanie. Okrem toho by som rád poďakoval prednostke nášho mesta Mgr. Rajnohovej, ktorá kompletne zabezpečila administratívnych pracovníkov, postarala sa o celodennú stravu pre zúčastnených a dohliadla aj na plynulý chod testovania. Na záver je potrebné poďakovať aj všetkým občanom, ktorí sa do testovania zapojili svojou účasťou. Do budúcich týždňov a mesiacov si spoločne prajme, aby sme túto pandémiu prekonali bez následkov a aby sme sa mohli vrátiť k normálnemu životu čo najskôr. Verím, že si ho budeme všetci ešte viac vážiť.

S úctou Branislav Jaďud', primátor mesta

31. 10. 2020/čas	10:15	11:45	15:30	17:45	20:30	22:00
Mediform, s. r. o. mobilné pracovisko	170/0	270/2	408/4	529/5	623/6	645/6 125/0
Gymnázium Františka Švantnera	150/0	249/0	407/0	524/0	616/1	629/1
Stredná odborná škola obchodu a služieb	160/0	206/0	336/2	455/3	537/3	576/3
Centrum voľného času	125/0	193/3	280/4	400/6	500/6	529/6
Budova MsÚ, bývalá veterina	170/0	244/0	394/0	507/0	625/1	643/1
celkový počet/pozitív	775/0	1162/5	1825/10	2415/13	2901/17	3147/17
percento pozitívnych	0 %	0,43 %	0,54 %	0,53 %	0,59 %	0,54 %

01. 11. 2020/čas	09:00	11:45	15:30	19:00	20:45	22:00
Mediform, s. r. o. mobilné pracovisko	24/0	84/0	134/0	173/0	174/0	208/0 85/0
Gymnázium Františka Švantnera	85/0	46/1	68/2	79/2	83/2	84/2
Stredná odborná škola obchodu a služieb	35/0	114/0	160/0	186/0	196/0	197/0
Centrum voľného času	17/0	62/0	89/0	104/0	108/0	109/0
Budova MsÚ, bývalá veterina	16/0	66/1	97/1	119/1	120/1	120/1
celkový počet/pozitív	114/0	372/2	548/3	661/3	681/3	803/3
percento pozitívnych	0 %	0,54 %	0,54 %	0,45 %	0,44 %	0,37 %

Prehľad – 1. kolo testovania mikroregión Nová Baňa

Obec	Počet vykonaných testov	Počet pozitívnych testov	% záchytu pozitívnych osôb
Veľká Lehota	935	15	1,61
Rudno nad Hronom	560	2	0,36
Malá Lehota	586	10	1,71
Tekovská Breznica	907	3	0,33
Brehy	639	0	0
Voznica	505	6	1,19
Orovnica	462	1	0,22
Hronský Beňadik	728	1	0,13

foto: Veronika Volfová

Protipožiarna bezpečnosť vo vykurovacom období

Aj napriek nepriaznivej situácii, ktorá je v súčasnosti v našom štáte, a nielen v našom štáte, ale aj v celej Európskej únii a celom svete ohľadom pandémie koronavírusu, si vás dovoľujeme upozorniť na zimné vykurovacie obdobie, ktoré je vo veľkej miere spojené so zvýšeným rizikom vzniku požiarov. Je to spôsobené najmä tým, že sa nevenuje dostatočná pozornosť údržbe hlavne palivových spotrebičov a vykurovacích telies. Vzhľadom na charakter našej krajiny a dostupnosť a finančnú výhodnosť tuhého paliva sa u nás veľmi často hlavne v rodinných domoch, rekreačných chatách a penziónoch na vykurovanie využívajú rôzne druhy tepelných spotrebičov na tuhé palivo (drevo a uhlie).

Vo vykurovacej sezóne 2019/2020, teda od 1. 9. 2019 do 31. 5. 2020, vzniklo na území Banskobystrického kraja v bytovom hospodárstve celkovo 113 požiarov so škodou vyčíslenou na 109 850 eur. V okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica bolo zaznamenaných spolu 12 požiarov. Tieto požiare sa priamo týkali nedostatkov vo vykurovacích telesách, dymovodoch a komínoch. Celková škoda bola vyčíslená na 2 200 eur, pričom najvyššie škody boli v okrese Žiar nad Hronom.

Pri prevádzke palivových spotrebičov a používaní komínov a dymovodov je potrebné dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu – vyhlášky MV SR č. 401/2007 Z. z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotpeľného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol.

Pred začiatkom zimného vykurovacieho obdobia by sme chceli občanov upozorniť na hlavné zásady, ktoré je potrebné dodržiavať pri prevádzke vykurovacích spotrebičov:

- zabezpečiť inštaláciu palivových spotrebičov spôsobom určeným výrobcom v dokumentácii k spotrebiču (napr. v ich okolí umiestniť nehorľavú podložku alebo zabezpečiť, aby v ich okolí bola nehorľavá podlaha),

- dodržiavať bezpečné vzdialenosti iných predmetov od vykurovacích telies a dymovodov podľa pokynov výrobcu (pre tuhé palivá je to 80 cm alebo vzdialenosť určená výrobcom),

- zabezpečiť odborné pripojenie spotrebiča ku komínu (môže to vykonať len kominár alebo revízny technik komínov!),

- zabezpečiť vysýpanie popola z vykurovacích telies zásadne do nehorľavých a uzatvárateľných nádob,

- zabezpečiť neprekurovanie vykurovacích telies,

- neskladovať horľavé materiály v blízkosti vykurovacích telies,

- nepoužívať na rozkurovanie horľavé

kvapaliny, najmä benzín, petrolej alebo denaturovaný lieh,

- udržiavať poriadok na povalách v blízkosti komínov a v pivniciach,

- zabezpečiť používanie vykurovacích telies len v dobrom technickom stave,

- **zabezpečiť pravidelnú kontrolu a čistenie komína osobou odborne spôsobilou na tieto úkony.**

Fyzické osoby sú povinné podľa § 14 ods. 1 písm. h) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov „... zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou (kominár)...“ a písm. i) tohto zákona „... dodržiavať technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotpeľných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov“. Osoby, ktoré takto nekonajú, sa dopúšťajú priestupku na úseku ochrany pred požiarom.

Čistenie a kontrola komína

Čistenie a kontrola komínov sa zabezpečuje v lehotách a spôsobom, ktorý ustanovuje vyhláška MV SR č. 401/2007 Z. z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotpeľného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, teda podľa výkonu jednotlivých typov spotrebičov, a to:

- ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **do 50 kW**, raz za:

- 4 mesiace – spotrebiče na tuhé alebo

kvapalné palivá,

- 6 mesiacov – spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín bez vložky,

- 12 mesiacov – spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín s vložkou,

- ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **nad 50 kW**, raz za:

- 2 mesiace – spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá,

- 6 mesiacov – spotrebiče na plynne palivá,

- v občasne užívaných stavbách raz za 2 roky.

Na vykonávanie prác spojených s čistením, kontrolou a preskúšaním komína musí mať ten, kto ich vykonáva, vyhovujúce nástroje, prístroje a zariadenia. Nedostatky zistené pri čistení a kontrole komína alebo dymovodu sa uvedú v potvrdení alebo zápise do denníka čistenia a kontroly. Ak sú zistené nedostatky z pohľadu protipožiarinej bezpečnosti závažného charakteru, komín alebo dymovod sa až do odstránenia nedostatku nemôže používať. Odborné preskúšanie komína pred pripojením spotrebiča na komín musí vykonať odborne spôsobilá osoba. Potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly vydáva ten, kto čistenie a kontrolu vykonal, pri preskúšaní komína a dymovodu ho vydáva odborne spôsobilá osoba.

Samostatnou kapitolou je vypaľovanie komínov, ktoré sa môže vykonávať iba vo výnimočných prípadoch, ak nemožno odstrániť usadeniny spalín iným spôsobom. Komíny môže vypaľovať iba osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť, s pomocou najmenej jednej ďalšej osoby. Vypaľovanie komína sa musí oznámiť obci!

Vážení spoluobčania, dúfame, že naše dobre mienené rady budú dobrým základom dôkladnej prípravy na nastávajúce vykurovacie obdobie a že prežijete pokojné zimné obdobie bez požiarov v teple vášho domova.

pplk. Ing. Slavomír Búci,
vedúci oddelenia požiarnej prevencie

Krajské riaditeľstvo

Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici

Požiare spôsobené vyhorením sadzí v komíne sú dôsledkom absentujúceho čistenia a kontroly komínov. Komíny sa čistia v termínoch uvedených vo vyhláške Ministerstva vnútra SR č. 401/2007 Z.z. v § 20 nasledovne:

Ak je na komín pripojený spotrebič s celkovým tepelným výkonom do 50 kW

- 1. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína bez vložky sa vykonáva raz za 6 mesiacov**
- 2. spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína s vložkou sa vykonáva raz za 12 mesiacov**
- 3. spotrebič na tuhé palivo alebo kvapalné palivo kontrola a čistenie komína sa vykonáva raz za 4 mesiace**

NEZABUDNITE !

Čistenie a kontrola komína je povinnosťou každého občana a ak to nezvládnete sami, zavolajte odborníka - kominára

V prípade požiaru volajte telefónne číslo 150 alebo 112

www.minv.sk/?KR_HoZZ_BB

Štefan I. – prvý uhorský kráľ

PŠtefan I. Svätý (Stephanos znamená korunovaný), pohanským menom Vajk, bol prvým a významným panovníkom na uhorskom tróne. Jeho podobizeň môžete v Novej Bani vidieť na troch miestach. V Pohronskom múzeu v radnej sieni, kde je vyobrazený na stene spolu s ďalšími uhorskými panovníkmi, na hlavnom oltári vo farskom Kostole narodenia Panny Márie ako plastiku a v súsoší Svätej Trojice so sochami svätých, pričom sv. Štefan je umiestnený zo západného pohľadu. Okrem neho je súčasťou súsošia Panna Mária (južný pohľad), sv. Ladislav (východný pohľad) a sv. Helena (severný pohľad). Tento kráľ má u nás svoje miesto nielen dnes, ale mal ho aj v dejinách.

Sv. Štefan sa narodil pravdepodobne v roku 979. Už o 16 rokov neskôr sa stal nitrianskym kniežatšom, v roku 997 uhorským veľkokniežatšom a korunovaný za kráľa bol 25. decembra 1000. Jeho rodičmi boli uhorské veľkoknieža Gejza a Šarolta, dcéra sedmohradského kniežata Júlia I. Pravdepodobne v roku 996 sa oženil s Gizelou, dcérou bavorského vojvodu Henricha II., a mali spolu dve deti, Imricha a Ota, o ktorom sa potom zmienka stráca.

Hneď na začiatku panovania musel Štefan čeliť povstaniu šomodského kniežata Kopáňa. Ten si robil nároky na kniežací stolec, keďže bol najstarším žijúcim Arpádovcom a na základe tzv. levirátu (zvyk, podľa ktorého si najbližší príbuzný vezme vdovu za svoju ďalšiu manželku) si chcel vziať za manželku vdovu po Gejzovi Šaroltu (Štefanovu matku). Kopáň obsadil značnú časť Zadunajska. Knieža Štefan však zhromaždil vojsko, s ktorým tiahol údolím Hrona. Vo vojenskom tábore na dolnom Hrone (pravdepodobne v dnešnej Bíni) ho vojvodcovia Hunt a Poznan podľa nemeckého zvyku opásali mečom a za to ich Štefan ustanovil za veliteľov svojej telesnej stráže. Veliteľom celého vojska bol švábsky rytier Vencelín. Bitka sa odohrala medzi Vesprimom a Várpalotou a skončila víťazne pre Štefana, ktorý potom zrušil Šomodské kniežatstvo a premenil ho na uhorský komitát (hradské španstvo). Na konci roka 1000 Štefan dostal od rímskeho pápeža

korunu a v Ostrihome bol korunovaný za kráľa. Tým sa Uhorské kniežatstvo zmenilo na kráľovstvo. Po korunovácii dal raziť v Bratislave strieborné denáre s kolopisom S(TE)PHANVS REX na averze a PRESLAVVA CIV(ITAS) na reverze. V úvode jeho kraľovania sa zostrili uhorsko-poľské vzťahy. Poľské knieža Boleslav I. Chrabrý vpadol začiatkom roka 1001 do Uhorska a podmanil si územie Nitrianskeho kniežatstva, ktoré sa vtedy rozlohou vyrovnalo dnešnému Slovensku. Ostrihom a Jáger sa tak stali severnými pohraničnými hradmi Uhorska. Približne koncom marca už Boleslav so Štefanom I. uzatvorili mier. Územie Nitrianska sa Štefanovi podarilo získať naspäť až v roku 1029.

V roku 1003 Štefan viedol vojenskú výpravu proti svojmu ujcovi (matkinmu bratovi) Júliovi II. do Sedmohradsku. Zajal nielen jeho, ale aj jeho brata Zombora, ktorý mal v správe severné Sedmohradsko. Štefan zriadil z území svojich ujcov dva veľké komitáty a do správy ich odovzdal svojim synovcom Zoltánovi a Dobokovi. Pri budovaní uhorského štátu a jeho formovaní bola dôležitá aj zákonodarná činnosť. Štefan vydal dva zákonníky. Prvý už v roku 1000, ten mal po obsahovej stránke hlavne trestnoprávny charakter. Obsahoval napr. sankcie pre porušovateľov nariadení a písalo sa v ňom aj o zabezpečení majetkového vlastníctva či postavení vdov a sирót. Druhý zákonník vznikol okolo roku 1030 a viac-menej dopĺňal a novelizoval predchádzajúci. Upravil napr. platenie desiatku, výstavbu kostolov, tresty za krádeže, dedenie majetkov a iné.

Štefan I. tiež prijal kresťanstvo, dal sa pokrstiť a budoval cirkevnú samosprávu po celom území Uhorska. Zriadil viacero biskupstiev, napr. v Pät'kostolí, Rábe či Sedmohradsku. V tomto čase boli v Uhorsku dve arcidiecézy, pod ktoré spadali viaceré biskupstvá. O kráľovi Štefanovi je známe, že dal vystavať niekoľko kostolov, napr. v Starom Budíne. Tento chrám sa za jeho života nestihol dokončiť, ale aj napriek tomu sa tam s kráľovnou radi zdržiavali

a zaobstarali doň bohatú výzdobu v podobe krížov či obrazov. V Kronike Jána z Turca sa píše, že najmenej trikrát do roka navštívil všetky kostoly, ktoré dal postaviť. Pri tej príležitosti si ich dobre popozeral a ak si všimol nejakú trhlinu či prasklinu na stenách alebo na streche, ihneď zariadil opravu. V spomínanej kronike sa tiež píše, že roku Pána 1022 sa vyskytli na mnohých miestach viaceré veľké požiare a 12. mája došlo aj k obrovskému zemetraseniu. Dňa 22. júna bolo na nebi vidieť sťaby dve slnka.

V roku 1031 nečakane zomrel kráľov jediný syn Imrich, a preto Štefan určil za následníka trónu svojho synovca Petra Orseola. Jeho postavenie posilnil tým, že ho vymenoval za vojvodu kráľovského vojska. Kráľ Štefan I. zomrel 15. augusta 1038 a kráľovstvo, ktoré vybudoval, pretrvalo ešte ďalších 880 rokov. Pochovali ho v Bazilike blahoslavenej Panny Márie v Stoličnom Belehrade. Pravá Štefanova ruka, ktorá sa našla neporušená v hrobe, sa zachovala dodnes a je relikviou. V roku 1083 bol vyhlásený za svätého.

text a foto: **Mgr. Alžbeta Kráľová**, Pohronské múzeum Nová Baňa

Pohronské múzeum pozýva na výstavu LEGA

Pohronské múzeum vás srdečne pozýva na výstavu LEGO hračiek uvedenú pod názvom „Fantázia v kockách ukrytá“. TatraLUG, slovenský LEGO fanklub, pripravil do našej výstavy sety Fabuland, rôzne modely automobilov zo sérií Technic a Model Team či svetoznáme stavby ako Socha slobody, Opera v Sydney a Tower Bridge. Vystavujeme aj historické kusky značky LEGO, ktoré sa prvotne vyrábali z dreva. Zaujímavá je napríklad mozaika Milana Rastislava Štefánika, pod ktorou je umiestnená mohyla na Bradle, či mozaika obľúbených postavičiek – Mimoňov. Vôbec po prvýkrát bude vystavené MicroCity – mestečko v malom meradle pozostávajúce z reálnych aj vymyslených stavieb. Nechýba ani veľký Legoland, mestečko z 80. rokov, pre fanúšikov LEGA dodnes najobľúbenejšie, či herné LEGO boxy, ktoré poskytnú možnosť vyskladania vlastného modelu podľa fantázie. Modely vlakov a vozňov slovenských a zahraničných dráh zaujmú nielen malého návštevníka. Najrozmernejšou časťou výstavy je séria LEGO City 90. roky – súčasnosť. V rámci nej uvidíte lunapark s horskou dráhou a ruským kolesom, farmu so zvieratami, veternú elektrárňu, svietiaci kostol a iné atraktívne stavby. Návštevníkov ohúri aj veľkorozmerný model hradu Modrý Kameň, kde dodnes sídli Múzeum bábkarských kultúr a hračiek. Výstava v našom múzeu potrvá do 15. januára 2021. Srdečne pozývame!

text a foto: **Mgr. Jana Potocká**

Novobanskí šachisti začali novú sezónu

Šachový oddiel Slovan Nová Baňa rozbehol svoje účinkovanie v sezóne 2020/2021 opäť s dvoma družstvami – A družstvo tradične v 3. lige, B družstvo po štvrtýkrát v 4. lige Banskobystrického kraja.

A družstvo v minulom ročníku obsadilo 5. miesto, čo bol úspech v porovnaní so 7. miestom v ročníku 2018/2019, a s prehľadom tak splnilo cieľ zachrániť 3. ligu do ďalšieho obdobia. Táto úloha zostáva aj v sezóne 2020/2021. Úvod sezóny vyšiel celkom úspešne, po tesnej a smoliarskej prehre 3,5 : 4,5 v domácom zápase s Juniorom Banská Bystrica prišlo cenné víťazstvo 5 : 3 vo Zvolene s družstvom TeatrO Detva. Hrá sa znova podľa osvedčeného modelu 12 účastníkov systémom každý s každým, za družstvo nastupuje osem hráčov, posledný v tabuľke vypadáva do 4. ligy, podľa počtu zostupujúcich z 2. ligy môže zostúpiť aj predposledné družstvo. Zachovanie 3. ligy aj pre ďalšie sezóny je preto pre nás naďalej hlavnou výzvou aj motiváciou.

Založenie B družstva pred piatimi rokmi malo za cieľ najmä dať priestor mladým hráčom so záujmom o šach. Ich počet sa priebežne rozrastá aj vďaka spolupráci so základnými školami a cez šachový krúžok v centre voľného času. Popri nich hrajú viacerí staronoví členovia, ale aj noví hráči bez rozdielu veku, ktorí prejavili záujem, pričom každý mal možnosť zahrať si v súťaži. Hoci v B

družstve nie sú výsledky až také dôležité, určite ich v minulej sezóne 4. ligy potešilo 4. miesto z 10 účastníkov. V tejto súťaži rovnako ako v 3. lige hrajú osemčlenné družstvá, spolu je 10 účastníkov z celého Banskobystrického kraja. Víťaz postupuje do 3. ligy, nezostupuje nikto, čo dáva príležitosť zapojiť nových, najmä mladých hráčov. Vstup do súťaže sa vydaril, novobanské B družstvo vyhralo nad Rimavskou Sobotou 5 : 3.

Bohužiaľ, koronavírus neobišiel ani šachové súťaže, už jarná časť 3. i 4. ligy ročníka 2019/2020 bola prerušená od začiatku marca do polovice júna 2020. Tri kolá 3. a jedno kolo 4. ligy sa dohrali v rýchlom tempe do 5. 7. 2020 a väčšina zápasov sa odohrala v kompletnom zložení družstiev, čím bola zároveň zachovaná regulárnosť súťaží.

Rovnako aj v novej sezóne boli po odohratí dvoch kôl 3. a jedného kola 4. ligy v súlade s opatreniami Úradu verejného zdravotníctva všetky súťaže od 15. 10. 2020 pozastavené do odvolania. Vzhľadom na súčasnú situáciu s koronavírusom na Slovensku nepredpokladáme pokračovanie súťaží skôr ako koncom novembra 2020. Dovtedy zostáva len možnosť individuálnej prípravy a čoraz populárnejšej hry cez internet.

Šachový oddiel má v oboch družstvách 20 členov, 10 hráčov A družstva môže zároveň hrať aj za B družstvo, aby mohli odovzdávať

skúsenosti novým hráčom. Výhodou oboch družstiev je dlhodobá veľmi dobrá dochádzka na zápasy, vyrovnané a bojovné výkony, čo je prísľubom do budúcnosti. Popri súťažných cieľoch chceme pokračovať v propagácii šachu medzi mládežou a postupne omladzovať obe družstvá. Všetci záujemcovia o šach od talentov z radov detí a mládeže až po dôchodcov so záujmom o nové voľnočasové aktivity sú v šachovom klube vítaní. Dlhodobá súťaž v jednotlivých ligách ani individuálne turnaje (okrem špeciálnych školských a mládežníckych) nie sú pre hráčov nijako vekovo obmedzené. Práca s mládežou prináša svoje ovocie, dvaja odchovanci klubu dnes hrajú vo vyšších súťažiach, Martin Solčan v 1. i 2. lige a Martin Budinský v 2. lige, pričom ich ambície nemusia skončiť pri tejto úrovni. Zatiaľ im držíme palce v uvedených súťažiach a vážime si, že zároveň ako licenční hráči pomáhajú svojimi kvalitnými výkonmi nášmu A družstvu v 3. lige.

Činnosť oddielu, najmä účasť v súťažiach i materiálne vybavenie potrebné na hru, je z výraznej časti a dlhodobá zabezpečená s finančnou podporou mesta Nová Baňa. Každoročnú dotáciu mesta dopĺňajú viacerí miestni sponzori i vlastné príspevky hráčov. Vďaka týmto finančným prostriedkom môžeme podporovať šach v našom meste a reprezentovať mesto v dlhodobých súťažiach a jednorazových turnajoch.

Ing. Jaroslav Hellebrandt,
predseda šachového oddielu

Memoriál Rudolfa Lisičana a Imricha Michalovského 2020

Združenie športových rybárov Nová Baňa v spolupráci s mestom Nová Baňa usporiadalo dňa 11. 10. 2020 na VN Tajch už 11. ročník rybárskych pretekov v kategórii LRU – plávaná pod názvom Memoriál Rudolfa Lisičana a Imricha Michalovského.

Na perfektne pripravenej, ale zároveň technicky mimoriadne náročnej trati sa za

prísnych hygienických opatrení stretlo 14 súťažiacich, aby si pripomenuli pamiatku dvoch pretekárov pôsobiach v našom meste, ktorých prínos pre tento šport bol veľmi významný aj v celoslovenskom meradle.

Na prvom mieste sa s počtom ulovených rýb 79 umiestnil Ondrej Beličin, na druhom mieste Rudolf Dítte a na treťom mieste Peter Lisičan.

Chceli by sme touto cestou poďakovať mestu Nová Baňa za finančnú podporu pri organizácii pretekov a zároveň dúfame v úspešnú spoluprácu aj v nasledujúcich ročníkoch.

text a foto: **Matej Buška**,
Združenie športových rybárov Nová Baňa

Novobanské tímy v kampani Do práce na bicykli

Hlavnými cieľmi celonárodnej kampane Do práce na bicykli bolo podporiť rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy v mestách, vyzvať samosprávy na Slovensku, aby vytvárali kvalitné podmienky na rozšírenie ekologických druhov dopravy v meste, motivovať zamestnávateľov, aby budovali vo svojich sídlach vhodné podmienky pre zamestnancov, ktorí dochádzajú do práce na bicykli, a motivovať zamestnancov, aby viac používali túto formu alternatívnej dopravy pri každodennom cestovaní do a z práce. Vyhlásovateľom súťaže bol národný cyklokoordinátor Peter Klučka z Ministerstva dopravy a výstavby SR a koordinátorom a odborným garantom súťaže občianske združenie Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica. Vďaka nim sa v spolupráci s lokálnymi koordinátormi jednotlivých samospráv do tohtoročnej, tak trochu netradičnej kampane zapojilo 85 samospráv a, samozrejme, Nová Baňa medzi nimi nesmela chýbať.

Po zaregistrovaní samosprávy do kampane sa mohli dvoj- až štvorčlenné tímy registrovať v predĺženom termíne, t. j. od 1. marca až do 7. septembra, keďže súťažná časť tohto, v poradí už 7. ročníka kampane sa z dôvodu epidemiologickej situácie súvisiacej s Covid-19 presunula z mesiaca máj až na september.

V už spomínaných 85 registrovaných samosprávach bolo vytvorených 2 553 tímov s 8 392 súťažiacimi od 1 012 zamestnávateľov. Členovia týchto tímov v období od 1. do 30. septembra 2020 sadli na bicykel celkom 135 750-krát, pričom nabicyklovali 929 601,15 km, čím ušetrili 297 268,78 kg CO₂ (vrátane ciest do práce pešo a MHD).

K týmto výsledkom prispeli aj tímy z Novej Bane. Z celkom 10 registrovaných novobanských tímov s počtom 36 súťažiacich (päť tímov zo spoločnosti Knauf Insulation, s. r. o., a po jednom tíme zo spoločností Drevstav Slovakia, s. r. o., Slovenské elektrárne, a. s., VÚEZ, a. s., DSS Hrabiny Nová Baňa a Mapro Slovakia, s. r. o.) sa do súťaže aktívne zapojilo deväť tímov a 30 „cyklohrdinov“, ktorí počas trvania súťaže

využili bicykel na dopravu do práce a z práce 595-krát, pričom nabicyklovali 6 365,64 km, čím ušetrili 1 598,14 kg CO₂.

Spomedzi všetkých registrovaných samospráv sa po prepočte rôznych ukazovateľov Nová Baňa umiestnila na fantastickom 19. mieste. Za toto krásne umiestnenie ĎAKUJEME všetkým aktívnym členom našich tímov.

Covid-19 však po ukončení kampane zaúradoval opäť... Z dôvodu zlej epidemiologickej situácie a s ňou súvisiacich prijatých opatrení sme nemohli urobiť lokálne vyhodnotenie súťaže za prítomnosti jednotlivých tímov, keď v zmysle štatútu vyhodnocujeme tri súťažné kategórie. Víťazov jednotlivých kategórií sme kontaktovali a odovzdali sme im vecné ceny i účastnícke diplomy.

V prvej súťažnej kategórii sme vyhodnotili tím a jednotlivca s najväčším počtom najazdených km počas trvania kampane. V tejto kategórii bol najúspešnejší tím Horúce strely z KI (Knauf Insulation, s. r. o.) v zostave Paula Debnárová, Nina Pavelová, Kristína Gajdošová a Martina Miedzgová. Členky tohto tímu cestou do práce a z práce nabicyklovali celkom 1 656,51 km, čím sa v rámci Slovenska umiestnili na 63. mieste. Víťazkou medzi jednotlivcami sa stala Viktória Valachovičová, členka tímu Valachovičovci (VÚEZ, a. s.), ktorá do práce a z práce najazdila na bicykli 688 km a v rámci Slovenska sa umiestnila na 127. mieste. V druhej súťažnej kategórii sme ocenili tím a jednotlivca s najväčším počtom jazd do práce a z práce počas trvania súťaže. Víťazným tímom spomedzi všetkých sa stal tím Žihadlá zo spoločnosti Knauf Insulation, s. r. o. Členovia tohto tímu Roman Bobonič, Peter Šalka, Karol Farkaš a Ivana Pavolová počas trvania súťaže merali cestu do práce a z práce na bicykli 126-krát. Do tohto tímu patrili aj jednotlivci s najväčším počtom jazd, Roman Bobonič, ktorý

v priebehu súťaže využil bicykel na cestu do práce a z práce 40-krát. Treťou oceňovanou kategóriou je tzv. bonusová, do ktorej sú zaradení súťažiaci, ktorí v monitorovanom období absolvovali aspoň 2/3 ciest do práce a z práce na bicykli (tzn. min. 26 jazd) alebo počas súťaže najazdili minimálne 500 km na bicykli. Túto podmienku splnilo 14 našich súťažiacich. Víťazom tejto kategórie, ktorého vyhlásila Mgr. Iveta Lukáčová, vedúca odd. kultúry, športu, mládeže a vzdelávania, komunikácie a informačného centra, mestskej knižnice, sa stal Oliver Volf z tímu Heligonkári zo Štálov (Knauf Insulation, s. r. o.).

Všetkým tímom, ktoré sa aktívne zapojili, bol udelený diplom za účasť v súťaži. Víťazom jednotlivých kategórií venovalo mesto Nová Baňa vecné ceny. Zároveň bol odovzdaný diplom najlepšej spoločnosti našej samosprávy, Knauf Insulation, s. r. o., ktorá sa do kampane zapojila s najväčším počtom tímov. Z tejto spoločnosti súťažilo päť tímov s 20 účastníkmi. Touto cestou ďakujeme všetkým tímom a ich členom za aktívne zapojenie sa do 7. ročníka celonárodnej kampane Do práce na bicykli, ale aj spoločnostiam a organizáciám za podporu svojich zamestnancov. Svojím aktívnym prístupom ste prispeli k zdravšiemu životnému štýlu a skvalitneniu životného prostredia nielen v našom meste.

Ďakovanie patrí aj predajni CYKLO NB za sponzorskú podporu pri vyhodnotení kampane na lokálnej úrovni.

Dagmar Lachká,
MsÚ Nová Baňa, lokálna koordinátorka

Horúce strely z KI (Knauf Insulation, s. r. o.)

foto: Paula Debnárová

Do jubilejnej sezóny zasiahol Covid-19

Pre Adama Šipikala sa jubilejná 20. motocyklová sezóna začala klasicky už na jar tréningmi na piesočnatých tratiach v Maďarsku. Tento povrch je na jazdu na motorke náročný, je to však zároveň veľmi dobrá príprava na sezónu a aj na prvé podujatie sezóny, ktoré býva pravidelne na piesočnom povrchu.

Pripravený Adam sa postavil prvý marcový týždeň, 7. 3. 2020, na štart trojdielneho seriálu dvojhodinových offroad maratónov v Gabčíkove, kde chcel obhájiť víťazný titul z roku 2018, keďže minulý rok sa tento seriál nejazdil. Namáhavé dve hodiny dokonalo preverili prípravu jazdcov. Adamovi sa úvodné preteky vydarili a cieľom prešiel na druhom mieste. Týždeň po pretekoch ale prišiel nešťastný Covid-19, a tak sa sezóna zastavila a možný dátum pokračovania na ďalších pretekoch sa javil nejasný. Po uvoľnení opatrení, 18. – 19. 7. 2020, odštartoval skrátený seriál MMSR v endure a country crosse v Žaškove. Adam za oba dni obsadil na náročnej blatovej trati celkové piate miesto. Koronavírus priniesol i inú nečakanú situáciu a škrť cez plánované

ambície, keď sa na štartoch začali objavovať i jazdci z iných krajín, ktorí k nám predtým nejazdili, no tentokrát boli u nich prísne opatrenia a športové podujatia neboli povolené. A tak teraz brali cenné body našim jazdcom. Ďalšie podujatie seriálu bolo naplánované začiatkom augusta na 1. – 2. 8. 2020 v maďarskom meste Parádfürdő. V krásnom prostredí maďarských lesov a za veľmi horúceho počasia si Adam v náročnej konkurencii vyjazdil výborné štvrté miesto. Posledný augustový víkend zavítal do Nitrianskeho Rudna aj na preteky Pitbike Cup, na ktorých už dlhšiu dobu nejazdil. V jednej jazde mal síce smolu v podobe defektu zadného kolesa, ale i tak sa mu po súčte bodov nakoniec podarilo celkovo zvíťaziť. Začiatkom septembra, 5. – 6. 9.

2020, pokračovali MMSR v endure a country crosse podujatím endura v Borskom Mikuláši. Prvý deň si vyjazdil piate miesto a druhý deň po namáhavom meraní síl v poslednom kole Adama zradila technika a motor jeho motocykla sa zadrel. Na ďalšie preteky 19. 9. 2020 v Zbechoch si opäť zvolil menšiu motorku pitbike a na nej odjazdil ďalší ročník pretekov o pohár starostu obce. Tu nenašiel premožiteľa v oboch jazdách a systémom štart – cieľ zvíťazil. Podobné víťazné plány mal aj do ďalších pretekov v kalendári, ale sezónu potom opäť

zastavil Covid-19 a všetky plánované podujatia boli zrušené. V seriáli MMSR v endure a country crosse Adam nakoniec obsadil šieste miesto. Offroad maratón a Pitbike Cup boli zrušené pre malý počet odjazdzených pretekov, a tak víťazov v týchto seriáloch nepoznáme a ani obhajoba titulu v Adamovom prípade nebola možná. Túto sezónu mohol Adam odjazdiť aj vďaka sponzorom a finančnej podpore mesta Nová Baňa.

Miroslav Šipikal
foto: Jaromír Šigut

Čo nám dala korona?

Lyžovanie na trávě alebo inak trávové lyžovanie. Jednoducho GRASSKI. Je to v podstate rovnaké, a predsa trochu iné lyžovanie, ako poznáte zo zimy. Potrebujete na to iné lyže, musíte zapojiť trochu inú techniku a nevyhnutný je aj opaľovací krém.

Náš prvý kontakt s týmto, u nás ešte pomerne málo známym športom bol na začiatku karantény. Odpoveď na otázku „Chceš to?“ bola jasná. Chceme. Hneď ako sa uvoľnili prvé karanténne opatrenia, začali sme na striedačku trénovať v našom miestnom stredisku Drozdovo a v Brestovej pri Sielnici. Keďže na Slovensku nie je toľko príležitostí pretekať, bolo nám umožnené zúčastňovať sa českého pohára. Pretekári Samuel Pinter, Timotej Garaj, Timea Volentierová, Maxim Hrnčiar a Matej Vítek sa pod hlavičkou zlatomoraveckého klubu DUVI Sport zúčastnili piatich kôl pretekov, a to veľmi úspešne. Preteky pozostávali z obrovského slalomu, Super-G a slalomu. No a čo nám korona dala, nám sčasti aj vzala. Kvôli opatreniam sa deti nemohli zúčastniť finále českého pohára, a teda prišli o body z posledných pretekov do celkového hodnotenia. Napriek tomu sa v celkovom hodnotení Timea umiestnila na prvom, Timotej a Matej na druhom a Maxim na treťom mieste. Vyvrcholením tejto sezóny trávového lyžovania mali byť majstrovstvá Slovenska v Piešťanoch, ktoré boli kvôli núdzovému stavu zrušené. No aj práve preto sú „trávári“ namotivovaní do ďalšej sezóny, ktorá sa začne hneď, ako zmiznú posledné vločky snehu.

text a foto: **Zuzana Hrnčiarová**

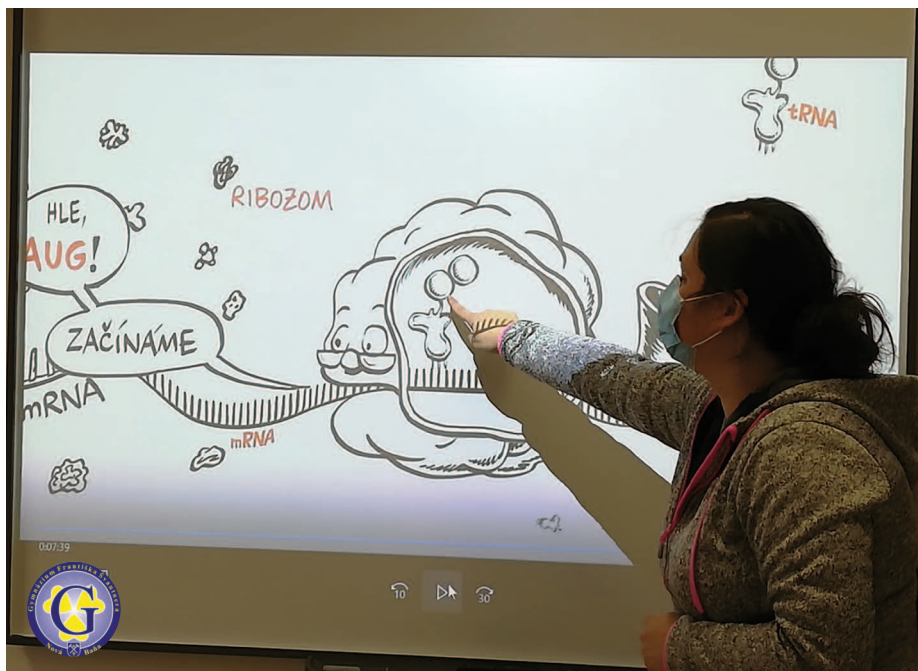
ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

Učíme sa rýchlejšie, efektívnejšie, energicky

Presne týmito prívlastkami by sa dala popísať metóda výučby eduScrum, ktorú vďaka projektu občianskeho združenia Harpúna využívame aj na našej škole. Výučba predmetu biológia, konkrétne časti genetika, sa stáva interaktívnou. Študenti sa stávajú aktívnou súčasťou vyučovacieho procesu. Počas dvoch hodín týždenne pracujú rozdelení v tímoch na úlohách s cieľom dosiahnutia čo najlepšieho výsledku. Spoločne sa tiež vzdelávajú o základných pojmoch genetiky, procesoch, ktoré v ľudskom tele prebiehajú, o Mendelových zákonoch, dedičnosti, ale aj o mutáciách, klonovaní a GMO. Jednotlivé celky vyhodnocuje lektorka, ktorá vedie hodinu a udáva smer výučby.

Vďaka tejto metóde učenia si študenti odnášajú cenné informácie ako pracovať s údajmi, ako efektívne a rýchlo hľadať nové informácie a nové poznatky sa im podvedome dostávajú hlbšie do mysle.

A ako je to teraz, počas dištančnej výučby? Situácia na začiatku školského roka nám, našťastie, umožnila spoznať sa osobne, rozdeliť sa do tímov a pracovať na prvých úlohách a

práve vďaka tomu sme potom nemali problém prejsť na online výučbu. Študenti v pravidelnom čase, každý týždeň, dostávajú zadania úloh, príklady a iné podklady, prostredníctvom ktorých sa učia. Ich výstupmi sú projekty, prezentácie,

protokoly s príkladmi a pod. Veríme, že tento seminár bude veľkým prínosom pre študentov a naučia sa všetko, čo sa im v rámci možností pokúšame podať.

text a foto: Ing. Martina Lobotková

Botanici, hurá do terénu!

Tešíme sa, že naše gymnázium patrí medzi 20 vybraných stredných škôl, ktoré sa zapoja do projektu „Hurá von s Pl@ntNetom“. Projekt realizuje CEEV Živica v spolupráci s francúzskymi vedcami a vývojármi mobilnej aplikácie Pl@ntNet a botanikmi zo Štátnej ochrany prírody. Naša botanická výskumná skupina si vyskúša prepojenie vedeckého prístupu spojeného so zberom dát s populárnym spôsobom vzdelávania sa pomocou moderných technológií priamo v teréne.

Keďže sa nachádzame v objatí Štiavnických vrchov a Pohronského Inovca, ktoré sú zaujímavé svojou flórou, veríme, že aj my budeme pre tento projekt prínosom.

Mgr. Katarína Sekerková

Gymnázium Františka Švantnera Nová Baňa

STAŇ SA JEDNÝM Z NÁS!

Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani sa dlhodobo zaraďuje medzi školy s dobrými výsledkami žiakov, pričom medzi gymnáziami v našom kraji mu patrí podľa hodnotenia INEKO 10. miesto (z 26 gymnázií v Banskobystrickom kraji), z toho 7. miesto medzi 15 gymnáziami v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK. Naši absolventi sa s vysokou mierou úspešnosti (90 – 100%) zapisujú na rôzne typy študijných programov na vysokých školách na Slovensku i v zahraničí.

www.facebook.sk/gfs.nbana, [instagram gfs_nb](https://www.instagram.com/gfs_nb)

kvalitná príprava na vysokoškolské štúdium

odborné učebne i relax priestory

jazyková alebo prírodovedná vetva už od 1. ročníka

Sme zapojení do programov:

PASCH – Školy partneri budúcnosti (podpora výučby nemeckého jazyka)

DoE – Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (komplexný program na rozvoj schopností a charakterových vlastností mladých ľudí)

Erasmus+ - výmenné mobility

Poskytujeme pestrú krúžkovú činnosť, hudobnú triedu s nástrojmi a bohaté športové vyžitie.

Dňa 13. októbra 2020 sme si pripomenuli 70. výročie úmrtia Františka Švantnera

FRANTIŠEK ŠVANTNER

(* 29. január 1912, Bystrá
† 13. október 1950, Praha)

Bol slovenský spisovateľ, prozaik, autor lyrizovanej prózy a učiteľ. Narodil sa v rodine robotníka. Vzdelanie získal vo svojom rodisku, neskôr v Podbrezovej a na učiteľskom ústave v Banskej Bystrici. Mal veľký záujem o knihy a aby mal možnosť s nimi ďalej pracovať, rozhodol sa práve pre učiteľské povolanie. V roku 1940 získal kvalifikáciu odborného učiteľa slovenčiny, dejepisu a zemepisu pre meštianske školy. Po ukončení štúdia pracoval ako učiteľ vo viacerých slovenských mestách a obciach, ako napríklad Mýto pod Ďumbierom, Podbrezová či Nová Baňa. Dňa 1. septembra 1950 nastúpil ako riaditeľ do školy v Hronove pri Banskej Bystrici, ale o niečo vyše mesiaca – 13. 10. 1950, zomrel na mozgový nádor v nemocnici v Prahe.

K najznámejším dielam Františka Švantnera patria novela *Malka*, román *Nevesta hôľ* či román *Život bez konca* – tieto diela boli aj sfilmované.

K najznámejším dielam Františka Švantnera patria novela *Malka*, román *Nevesta hôľ* či román *Život bez konca* – tieto diela boli aj sfilmované.

Prečo nesie naša škola jeho meno?

V roku 1942 sa František Švantner oženil, v roku 1944 pribudol do rodiny syn Juraj, o rok neskôr syn Matej. Mladá rodina sa presťahovala do Novej Bane. V našom meste pôsobil dva roky na tunajšej meštianke, učil slovenčinu, dejepis a výtvarnú výchovu. Bol to tichý, prísny a náročný učiteľ, ale aj ústretový a chápaný, čo sa týkalo problémov svojich žiakov. Nacvičoval s nimi programy, divadelné predstavenia, zborové recitácie, režiroval a aj sám hrával divadlo. V Novej Bani napísal niektoré svoje diela, napríklad *Nevestu hôľ*, pričom námet čerpal z okolitého prostredia.

Dňa 22. 5. 1998 bol našej škole udelený čestný názov Gymnázium Františka Švantnera, ktorý odsúhlasilo ministerstvo školstva. Myšlienka pomenovať školu ako Gymnázium Františka Švantnera sa rodila postupne, podklady na to pripravili stredoškolskí profesori Jozef Hindický, PhDr. Pavol Hrčka, PaedDr. Tomáš Vacval, PaedDr. Jozef Laco a PaedDr. Ján Juhás. Učiteľský kolektív túto myšlienku podporoval najmä preto, lebo František Švantner tu pracoval, žil, tvoril a považujeme ho za významnú osobnosť Novej Bane. Rokovania prebiehali na ministerstve školstva, pričom sa ich zúčastňoval PaedDr. Ján Juhás a v tom čase rokoval s ministerkou školstva PhDr. Evou Slavkovskou. Na základe rokovaní nám bol potom udelený dekrét o udelení názvu Gymnázium Františka Švantnera, ktorý škole následne odovzdali pracovníci ministerstva školstva doc. Drahuš Oktavec a PhDr. Ľubomír Pajtinka.

Zo života Františka Švantnera sa zachovalo veľmi málo fotografií, preto sme vďaka

programu Projekt je zmena a v spolupráci so ZUŠ Nová Baňa vyhlásili súťaž pod názvom Hľadanie stratenej tváre, do ktorej sa v čase zatvorených škôl v jarnom období zapojilo deväť žiakov (z toho osem žiakov ZUŠ v Novej Bani). Odborná porota v zložení Mgr. Michala Lenčová a Mgr. Žaneta Oklapeková vyhodnotila úroveň zaslaných prác a rozhodla nasledovne:

1. miesto – Anežka Ďurovičová,
2. miesto – Timea Lili Kabinová,
3. miesto – Samuel Vallo.

Cenu za originálne spracovanie témy získala teraz už absolventka našej školy Zuzana Kasanová.

Vítazom blahoželáme a všetkým žiakom ďakujeme za zapojenie sa do súťaže.

Za spoluprácu ĎAKUJEME aj Obecnému úradu v Bystrej, ktorý poskytol škole fotodokumentáciu o Františkovi Švantnerovi, a p. Igorovi Gladišovi, ktorý graficky spracoval fotoplátno.

Program Projekt je zmena podporili:

Rozvojová agentúra BBSK
Banskobystrický samosprávny kraj
IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže

text a foto: Petrana, Jakob,
Viktória a Benedikt

Rosa objavuje Slovensko v rámci dobrovoľníckej činnosti „kulturweit“

Tá sa našej škole realizuje prostredníctvom Goetheho inštitútu už niekoľko rokov vďaka jazykovému projektu v nemeckom jazyku s názvom PASCH: Školy – partneri budúcnosti. Tentokrát k nám zavítala Rosa Tonigs, milá drobná slečna z nemeckého mesta Rheine, a to presne v čase, keď sa u nás zatvorili stredné školy. Ako opisuje svoje prvé dojmy po príchode na Slovensko, prinášame v nasledujúcich riadkoch.

„Som šťastná, že som tu. Môj rodný kraj Münsterland ležiaci na severozápade Nemecka neďaleko hraníc s Holandskom je rovinný, preto ma tu ako prvá zaujala krásna hornatá krajina. Na druhej strane som si okamžite všimla ústretovosť a vrúcnosť ľudí.

S priateľstvom a otvorenosťou som sa stretla už pred dvoma mesiacmi, keď ma prekvapila úžasná správa. Dostala som pozvanie od Goetheho inštitútu v Bratislave na svoj zatiaľ najkrajší pohovor. Dostala som ponuku robiť

dobrovoľnícku službu „kulturweit“ v Gymnázium Františka Švantnera (GFŠ) v Novej Bani. Bola som veľmi prekvapená, pretože som vôbec nečakala, že tento rok budem môcť absolvovať pobyt v zahraničí.

Aj napriek aktuálnej nejstej situácii v súvislosti s pandemiou som sa rozhodla vycestovať. Dovedla ma k tomu aj moja zvedavosť a teším sa na zoznámenie so zamestnancami školy a

študentmi (aj keď zatiaľ len online). Chcem vám priblížiť svoju vlasť a jazyk a na druhej strane sa chcem od vás naučiť čo najviac o Slovensku, slovenskom jazyku (ktorý s radosťou prijímam ako výzvu) a o vašej kultúre. Obzvlášť zvedavá som na ľudové tance, keďže sa už dlho venujem baletu.

Dúfam, že aj napriek korone sa mi moje ciele podarí realizovať. Počas prvých dní som už mala trochu času preskúmať nový domov a vďaka útulnému bytu a jeho dobrosrdečným majiteľom sa cítim veľmi príjemne. Prispieva k tomu aj nádherný výhľad na hory a farebný jesenný les, ako aj chutné jablká priamo zo záhrady. Prechádzky vašim útulným mestečkom ma pomaly utvrdzujú v tom, že to bude krásny rok so skvelými zážitkami a výzvami, novými priateľstvami i zábavou. Už sa neviem dočkať, až objavím Novú Baňu a Slovensko!“

z nemeckého originálu preložila a spracovala
PaedDr. Renáta Juhásová

Hovorme o jedle

Aj tento rok sa deviatici zo ZŠ Jána Zemana Azhostili hlavnej úlohy v súťaži Hovorme o jedle a prostredníctvom školského rozhlasu pozvali všetkých žiakov 1. a 2. stupňa na nimi pripravovanú akciu v rámci tejto súťaže s názvom Druhá šanca – Nevyhadzuj, využi! Zároveň ich vyzvali, aby si v stanovený deň priniesli bezobalovú desiatu. V tento deň, aby sa zabezpečili všetky potrebné opatrenia prijaté kvôli Covid-19, sa jednotlivé tímy rozdelili do tried 1. a 2. stupňa, a tak sa vytvorili podmienky na realizáciu súťaže. Deviatci v triedach urobili osvetu, spätnú väzbu dostali vďaka kvízom a za odmenu žiakom rozdávali (za dodržania kovidových opatrení) darované bio jabĺčka a hrušky od svojich rodičov či starých rodičov. Nezabudli tiež pripomenúť využitie ohryzkov z ovocia a následne sa už vrhli na rozmanité aktivity: chutná desiata (sadili si žeruchu a pažitku), vyrábali kamaráta z potravinových krabičiek, šili nákupnú tašku, vyrábali kreatívne obrazy z vrchnáčikov fliaš, stojany na ceruzky, farbičky, zubné kefky či darčkové krabičky, z čajových vrecúšok vytvárali milé pozdravy. Deti nezabudli ani na naše spevavce a vyrobili im zaujímavé krmidlá.

Najväčším zadosťučinením boli milé produkty z „odpadu“, teda jeho nové využitie. Deti sa toho veľa naučili, odniesli si cenné rady a skúsenosti, prejavili svoju kreativitu a tvorivosť a v neposlednom rade pri tom všetkom panovala dobrá nálada a zábava.

V podobnom tvorivom duchu a s využitím svojich skúseností sa prejavili aj žiaci 3.B triedy so svojou pani učiteľkou E. Sučanovou, konkrétne vo výtvarnej časti Chutné maľovanie.

Ďakujeme všetkým žiakom a ich rodičom za pomoc pri zorganizovaní tejto súťaže. Poďakovanie patrí aj pedagógom a všetkým zúčastneným.

text a foto: deviatici a K. Štefančová

„Zemaňáci“ idú ďalej

Aj napriek zložitej situácii, ktorá zatváraním 2. stupňa opäť trápi základné školy, sme vďační, že aspoň 1. stupeň môže pokračovať vo výučbe prezenčnou formou. Preto sa snažíme deťom pobyt v škole čo najviac spríjemniť. Učíme hrou, využívame rôzne metódy i formy vyučovania, aby ich to naozaj bavilo. Aj keď bola väčšina súťaží zrušená, snažíme sa zapájať aspoň do tých, ktoré ešte zostali.

Začiatkom októbra našu školu navštívil národný koordinátor projektu Mladí reportéri pre životné prostredie pán Richard Medal. Naším žiakom Samuelovi Šadlákovi, Michaele Štoselovej a Patrícii Tužinskej osobne odovzdal cenu, ktorú získali za 3. miesto v medzinárodnej súťaži mladých reportérov, a osobitnú cenu Centra environmentálnych aktivít za riešenie environmentálneho problému mesta. Jeho návšteva bola pre všetkých milým prekvapením a pre žiakov výnimočným povzbudením do ďalšej činnosti.

Po dvoch rokoch nášho fungovania v projekte Zelená škola prebehla hodnotiaci návšteva. Návštevy sa zúčastnili externé pracovníčky Zelené školy pani Janka Číliková a pani Dagmar Sedliaková. Počas návštevy zisťovali stav splnenia naplánovaných aktivít a mieru zapojenosti detí do projektu. Momentálne čakáme na ich vyjadrenie a rozhodnutie o pridelení alebo nepridelení certifikátu a titulu Zelená škola. Pevne veríme, že sa nám to podarilo, lebo za tie dva roky v tomto projekte sme vytvorili úžasný tím šikovných a nadšených detí, ktorým záleží na našom životnom prostredí a planéte, na ktorej všetci žijeme!

Aj v ŠKD to žije! Jeseň a s ňou spojený mesiac október nám pripomínajú jednu z najzaujímavejších čností, ktorá sa môže zrodiť v duši človeka – úctu k starším. Úctu k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo ľahšie. Úctu k našim starým rodičom. Starí rodičia sú naši kamaráti, naši „spoluhračí“, sú to naši najmilší. Vďaka prídu po nás do školy, vďaka pomôžu, keď rodičia nemôžu. Veď právom sa hovorí, že „v babkinom a v dedkovom srdci sa ukrýva záhrada plná lásky“. Pre našich starých rodičov sme vyrobili aj malé prekvapenie v podobe srdiečka, aby sme im dali najavo, ako veľmi nám na nich záleží.

Jeseň je okrem toho aj čarovné obdobie plné farieb dozrievajúcich plodov, ktorými nás obdarila naša príroda. Z týchto prírodnín sme si vyrobili mnoho krásnych výrobkov.

Dvadsať október je Medzinárodný deň

stromov. Stromy majú pre život na našej planéte obrovský význam, poskytujú nám kyslík, slúžia ako surovina na výrobu rôznych produktov a v neposlednom rade nás chránia pred horúčavou a poskytujú nám príjemný chládok.

V náročných podmienkach dištančného vzdelávania sa uskutočnila matematická súťaž Matematický klokan. Celkovo sa z našej školy zapojilo 49 žiakov – 44 žiakov 1. stupňa a 5 žiakov 2. stupňa. Súťaž prebiehala v mesiaci jún počas dobrovoľnej školskej dochádzky, takže niektorí žiaci sa zapojili osobne v škole, iní online formou. Vyhodnotenie prišlo až teraz.

Telesná výchova teoreticky – to teda nie je dobrý nápad, keďže naše deti naozaj potrebujú pohyb. No odporúčanie je odporúčanie, a tak pani učiteľky telesnej výchovy využili toto obdobie na projektové vyučovanie. Téma bola „tvoj obľúbený športovec a tvoj vzor“. Žiaci opisovali svoje športové vzory, idoly, osobnosti športu z pohľadu ich ľudskosti, pracovitosti, fyzickej zdatnosti či iných vlastností.

Svetový deň jablka si pripomíname každoročne. Cieľom tohto dňa tento rok bolo zistiť, aké odrody jabloní pestujeme v našich záhradách. Úlohou žiakov bolo priniesť do školy projekt na túto tému a zároveň priniesť na ukážku jablčko zo stromu z vlastnej záhrady. Tí žiaci, ktorí záhradky nemajú, sa mohli zamerať na odrodu jablčka, akú si zakúpili v obchode, a zisťovať informácie o nej.

Jednotlivé projekty a ukážky boli prezentované najskôr v triedach a následne vystavené na chodbách pred triedami, kde si ich mohli prísť pozrieť aj ostatní žiaci školy. Bol to veľmi vydarený deň. Deti vyrobili krásne projekty, z ktorých niektoré boli naozaj originálne a deti sa na nich zasa niečo nové naučili.

V druhom októbrovom týždni sa na našej škole už tradične uskutočnilo školské kolo Technickej olympiády. Súťaž organizuje Slovenský inštitút mládeže – IUVENTA. Súťaž patrí medzi predmetové olympiády a na našej škole má už niekoľkoročnú tradíciu. Školské kolo malo formu písomného testu. Otázky neboli zamerané len na vedomosti, ale aj praktické zručnosti žiakov. Ďakujeme všetkým zúčastneným žiakom a výhercom prajeme veľa úspechov v okresnom kole. Vzhľadom na súčasnú situáciu je na mieste popriať postupujúcim žiakom veľa šťastia, aby sa situácia na Slovensku zlepšila natoľko, aby sa okresné kolo mohlo vôbec uskutočniť. Držíme im aj nám všetky palce.

Vyhodnotenie školského kola Technickej olympiády:

kategória A /žiaci 8. a 9. ročníka/

- počet účastníkov: 41

1. miesto – Leonard Votava – 9.B, 2. miesto – Patrícia Tužinská – 9.B, 3. miesto – Veronika Kocianová – 9.A, Matúš Sabaka – 8.A

kategória B /žiaci 7. ročníka/

- počet účastníkov: 27

1. miesto – Eliška Vrabčoková – 7.A, 2. miesto – Linda Kupkárová – 7.A, 3. miesto – Dávid Švaral – 7.B, Gregor Poduška – 7.A

Aj tento rok sa deviatci našej školy zhostili hlavnej úlohy v súťaži Hovorme o jedle a prostredníctvom školského rozhlasu pozvali všetkých žiakov 1. a 2. stupňa na nimi pripravovanú akciu v rámci tejto súťaže s názvom „Druhá šanca – Nevyhadzuj, využij!“

Žiaci 4.A sa zapojili do výtvarnej súťaže Polícia známa – neznáma.

Žiaci 4.C triedy si spríjemnili vyučovaciu hodinu prírodovedy projektovým vyučovaním, tvorbou súhvezdí z plastelíny a špaglidi. Deťom sa aktivita veľmi páčila a hravou formou si zapamätali názvy známych súhvezdí.

Posledný deň pred prázdninami sme v 4.B poňali v halloweenskom duchu. Celé vyučovanie prebiehalo tematicky. Na výtvarnej sme si urobili výzdobu, v rámci vlastivedy niektorí vyrobili strašne veže, z ktorých potom halloweenske strašidielka strašili. Okrem toho sme vypočítali halloweenske príklady, prečítali halloweenske príbehy, zodpovedali sme rôzne otázky, vylúštili halloweenske vybrané slová, tiež sme si zacvičili a halloweenske dopoludnie sme ukončili halloweensky sprievodcom a tancom. Samozrejme, nemohli chýbať ani halloweenske maškrtky.

Ani my učiteľka sme nezaháľali. Dňa 30. 10. sme sa zúčastnili webinára, školenia v rámci projektu Škola inkluzionistov – Kto chýba? s lektorkou Luciou Kubíny. Boli to štyri hodiny plné podnetov, aktivít a praktických cvičení, pri ktorých sme sa vžívali do pocitov žiakov so špeciálnymi potrebami. Bolo to veľmi podnetné online stretnutie, za ktoré srdečne ďakujeme a tešíme sa na prípadné osobné stretnutie, ak to situácia dovolí.

Všetkým želáme hlavne pevné zdravie, pozitívne myslenie nielen vo vzťahu k sebe, ale aj ostatným. Držme si palce, nech už táto situácia pomíne.

text a foto: **Mgr. Denisa Bátorová**

Do školy na bicykli

„Nerobme z detí autoholikov! Ukážme im, že cesta do školy bicyklom alebo kolobežkou je pohodový a moderný spôsob dopravy.“

Takto znelo logo tohtoročnej kampane Do školy na bicykli. Naša škola sa zapojila po prvýkrát, pričom naši žiaci počas dvoch týždňov „cestovali“ do školy nielen na bicykli, ale napríklad aj na kolobežkách. Samotná kampaň v našej škole pozostávala z prezentácie, ktorú pripravili žiačky 8. ročníka, a videa našich žiakov o ich zručnosti v jazde na kolobežkách. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 238 škôl z celého Slovenska. Dôležité bolo hlasovanie, ktoré aj rozhodlo o víťazoch jednotlivých kategórií (škola s najpútavejšou kampaňou, cena pre učiteľov influencerov). V kategórii o najaktívnejšiu školu

s počtom žiakov nad 300 sme sa umiestnili na prvom mieste, zároveň sme pre školu získali stojany na bicykle. Naši žiaci si vďaka tomu, že chodili do školy na bicykli alebo inom podobnom dopravnom prostriedku, zlepšili kondíciu, boli na čerstvom vzduchu a posilňovali si tým aj imunitu. Ďakujem všetkým žiakom, ktorí sa zapojili do tohto projektu, a taktiež všetkým, ktorí hlasovali za našu školu. Ďakujeme! Nezapudnite hlasovať za našu školu aj v iných súťažiach!

text a foto: PaedDr. Mária Rudzanová,
koordinátorka projektu v ZŠ Jána Zemana

Podporte našu školu
Základná škola J.Z.
Školská 44/6

aby sme získali
O₂ Športovú akadémiu Mateja Tótha

Hlasujte za nás každý deň na
www.akademia.o2.sk

O₂ ŠPORTOVÁ AKADÉMIA
MATEJA TÓTHA

Podporte Základnú školu Jána Zemana v projekte O₂ Športová akadémia Mateja Tótha

Športová akadémia Mateja Tótha je tu už štvrtý rok. Prostredníctvom prepracovanej metodiky a školených trénerov poskytuje deťom všeobecný športový základ a motiváciu a buduje pozitívny vzťah k pohybu. Tréningy sú vyskladané tak, aby deti športovali hravo, dbá sa na ich telesný aj duševný vývin a zároveň dostanú možnosť zistiť, na aký šport majú najlepšie predpoklady. V tomto ročníku sme sa zapojili do tohto projektu aj my, „zemaňáci“. Dôležité je pritom hlasovanie, každá škola, ktorá tento projekt vyhrá, získa odborné vedenie jednej 20-člennej skupiny na celý školský rok zadarmo. V tomto ročníku môže vyhrať 40 základných škôl, preto sa obraciame na širokú verejnosť, aby nám pomohla s hlasovaním.

Hlasovať za našu školu môžete každý deň na stránke www.akademia.o2.sk. Hlasuje sa od 19. 10. do 19. 12. 2020.

Ďakujeme za každý jeden hlas!

Oslávili sme vzácny narodeninový deň

Významným medzníkom v dejinách predškolskej pedagogiky na Slovensku bol dátum 4. november 1829. V tento deň bola v Banskej Bystrici založená prvá detská opatrovňa na území Slovenska. Jej zakladateľkou bola grófka Mária Terézia Brunswická. Česť a vďaka patrí tejto grófke za to, že vystihla špecifikum didaktiky materskej školy už v jej počiatkoch: „Tieto malé deti tak vyučujú, že ani nevedia, že sa učili, a celý čas trávajú tak, že si myslia, že sa len hrali.“

V roku 2020 sme si už po šiestykrát pripomenuli Deň materských škôl na Slovensku, no trochu netradične, inovatívne. Tohtoročné oslavy boli totiž poznačené pandemiou Covid-19. Učiteľky zo slovenských materských škôl sa na základe výzvy Slovenského výboru OMEP aktivizovali a vďaka svojim námetom, nápadom a skúsenostiam z praxe mohli s deťmi hravou formou uskutočniť rôzne aktivity. Naša Materská škola Nábřežná a Elokovaná triedy na Kolibskej ceste a Štúrovej ulici realizovali výtvarnú aktivitu pod názvom:

„Môj deň v materskej škole“.

Deti mali výtvarne prejsť, ako vidia a cítia svoj deň v materskej škole. Cieľom bolo u nich prostredníctvom výtvarného prejavu rozvíjať schopnosti, zručnosti, predstavivosť a fantáziu.

Všetky pestrofarebné kresby a maľby sú vystavené v interiéri materskej školy. Tešíme sa aj z toho, že do aktivít sa zapojili aj rodičia. Pevne veríme, že bude príležitosť prezentovať tieto kreatívne dielka aj v exteriéri. Deti z každej triedy boli odmenené diplomom, ktorý im bude pripomínať slávnostný Deň materských škôl na Slovensku.

Tento deň je zároveň príležitosťou poďakovať sa nášmu zriaďovateľovi, mestu Nová Baňa, rovnako aj rodičom, sponzorom a priaznivcom našej materskej školy. Ďakujeme vám za podporu a priazeň a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Mgr. Alica Bindová (za kolektív MŠ)
foto: archív MŠ

DÁVAME DO POZORNOSTI

Prvá komentovaná prehliadka zaniknutého hradu Breznica

V rámci projektu Pohronská hradná cesta sa túto sezónu v našom regióne pravidelne konali komentované prehliadky na hradoch Šášov a Revište, v kláštore v Hronskom Beňadiku a Biskupskom kaštieli v Žiari nad Hronom.

Začiatkom októbra túto skupinu prvýkrát rozšíril zaniknutý hrad Breznica.

Prehliadka sa uskutočnila 1. októbra pri príležitosti predstavenia rozvojového zámeru podporeného z členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK, n. o. – zamerania troch zaniknutých lokalít Pohronskej hradnej cesty – hradu Breznica, strážnej veže Luchtov a hrádka Sokolia skala. Cieľom prehliadky bolo aj priblížiť históriu hradu zaujímavým a atraktívnym spôsobom.

Prehliadka bola prístupná pre širokú verejnosť a začala sa výstupom na hrad z obce Tekovská Breznica. Návštevníkov prehliadkou sprevádzal kunsthistorik Matúš Martinák, ktorý počas výstupu upozorňoval na viditeľné pozostatky hradu, a účastníci prehliadky tak už dnes majú lepšiu predstavu, čo znamenajú zvyšky múrov, kde stáli obranné valy, a odhalili sa im na prvý pohľad neviditeľné súvislosti.

Účasť na prvej prehliadke tohto druhu bola pomerne vysoká a odozva výborná. A to predovšetkým preto, že sa účastníci zúčastnili turistickej vychádzky s pridanou hodnotou – výklad histórie a opis vzhľadu hradu od odborníka. Vďaka tomu je pravdepodobné, že komentované prehliadky zaniknutých hradov budú v budúcej sezóne zaradené do ponuky krajskej cestovnej kancelárie Za horami, za dolami.

Okrem troch spomínaných objektov v obci Tekovská Breznica patria do zoznamu aj ďalšie zaniknuté hrady. V našom regióne je to hrad Rudno nad obcou Rudno nad Hronom a hrad Teplica nad Sklenými Teplicami. Región GRON pripravuje turistické vyznačenie odbočky na hrad Rudno a v budúcom roku na niektorých zaniknutých hradoch chystá osadenie turistických prvkov podľa katalógu mobiliáru, ktorý vzišiel z architektonicko-krajinárskej súťaže.

text a foto: **Gabriela Matlovičová**, Región GRON

OKTÓBER U VČELÁRA

Upršaný október a rýchle schladenie do života v úli nepriniesli nič pozitívne. Aj keď v tomto čase sa včelstvá zvyknú pohybovať aj tak väčšinou v úli, museli sa tejto situácii veľmi rýchlo prispôbiť a na niekoľko dní prerušiť letovú aktivitu. Silné včelstvá s aktívnymi matkami sa starali o posledný plod. V tomto prípade je úlohou včelára vykonať preliečenie prípravkom Avartin. Do včiel už včelár potom priamo nezasahuje, začína sa venovať prácam okolo včelnice a prípravám na zimu. Včelstvám sa nepriedušné stropné prikrývky vymenia za priedušné utepľivky, aby sa cez zimu v úli zabezpečila potrebná výmena vzduchu. Zo včelnice sa tiež odstraňuje všetko, čo by počas zimných mesiacov mohlo včely vyrušovať. Rovnako akékoľvek búchanie na úľ pôsobí na včelstvo rušivo.

text a foto: **Dávid Štuller**

Som v rokoch jesene života, jarné dni mám teda za sebou. Časť života som pracoval blízko cintorína, miesta posledných odpočinkov, v blízkosti ľudských tragédií a odchodov ľudí.

Iné je lúčiť sa so vzdialeným človekom, nepríbuzným, zomretým na starobu, ako pochovávať mladého blízkeho človeka po tragédii. Iná je smrť v dôsledku zákernej choroby, inak pôsobí odchod samovraha.

Hral som v dychovke, keď cintorínom niesli naraz päť rakiev. Zlyhal ľudský faktor, dnes to tak „učene“ nazývajú. Vraj sa pomiatol a usmrtil si celú rodinu. Plač, kvílenie, hrče v hrdle. Vtedy zlyhala i hudba. Psychóza pozostalých prešla aj na dychovku, na kapelníka. Ten prerušil smútočnú melódiu a premiestnil kapelu na iné miesto.

Zúčastnil som sa aj na pohrebe s ôsmimi neplačúcimi: boli to kňaz, hrobár, kostolník, miništrant, traja nosiči a ja.

Videl som pohreby bohatých s množstvom kňazov a miništrantov, s desiatkami vencov a kytíc, ale i pohreby s jedným chudobným vencom. Videl som honosné cirkevné pohreby, ale i takzvané občianske rozlúčky. Jednu rakvu zdobil kríž s ukrižovaným, druhá bola prikrytá štátnou vlajkou.

Počas svojho dlhého života som bol svedkom srdcového kvílenia sirôt nad hrobom matky, nad skromným hrobčekom zastrčenom v kúte cintorína. Pozoroval som i mramorové tváre nad drahým žulovým pomníkom, ktorý sa spupne vypínal na mieste pre prominentov.

Mohol by som rozprávať príbehy mnohých hrobov. Hroby sú na jednej strane nezaujímavé, ale zároveň skrývajú aj príbehy nevšedné, ba dokonca vzrušujúce. Jedinou istotou človeka

totiž je, že musí umrieť, jeden skôr, iný neskôr. Jedni si užívali a sú už tam, iní sa chránili a možno sú ešte medzi nami. Jedni žili vo viere v Boha, iní ho zaznávali. Sme rozdielni. Niektorí veria, že sa so svojimi blízkymi stretnú vo večnosti, iní, že v hrobe sa všetko končí.

Pri potulkách na cintoríne si vždy pripomínam: tu leží najkrajšia žena z nášho mesta, tu najmúdrejší občan. Tu leží hrdina nekončiacich vojen, tu surovec a grobian, človek dobrý či menej schopný. Hodnotiť či sa hodnotenia zdržať? Čítať na drobnej tabuli alebo už prestať? Predsa len dodávam: nás, ktorí máme k hrobom o niečo bližšie – lekári, kňazi, hrobári, pomníkari, nás, čo z choroby a úmrtia berieme percentá, k tomu akosi viac láka.

Pripomeniem jednu ženu, ktorá bola na cintoríne ako doma. Robila tam dobré štvrtstoročie. Zosnulých holiла, obliekala, kopala a zahrabávala jamy, odoberala sa od trúčhliacich pozostalých. Naša hrobárka Lojzka. Za života si dala urobiť skromný kríž, pomníček lacný, z umelého kameňa. Sama si ho navrhla a kamenára i kontrolovala. Vedľa kríža bolo meno. Malé, ťažko čitateľné. Ale motto veľkými písmenami hlásalo: LEN PO HROB SI PÁNOM! Aj do závetu si dala podmienku: meno neobnovovať, iba citáť.

Jeseň. Hroby, plúšte, kaluže. Zádumčivosť. Hodnotenie uplynulého roka. Prejavy úcty k starším i mŕtvym. Písaná i nepísaná óda na matkinu výchovu a otcove mozole, žijúcich či mŕtvych v blízkosti i ďaleko od našich obydlí. Dni

povinnosti i oddychu, dni plné spomienok. Dni bázne i kázne. Dni zarosených očí i obočí. Dni návštev zosnulých i žijúcich. Dni na zadumané dumky i melancholické úvahy.

Sú pred nami. Budme radi, že sme dnes ich aktérmi. Raz to príde i na nás, dúfajme, že o mnoho rokov. Ale nebojme sa smrti! Dvadsaťštyriročný básnik Jiří Wolker napísal: „Smrti se nebojím, smrt není zlá, smrt je jen kus života těžkého, co strašné je, co zlé je, to umírání je.“

Asi všetci si prajeme, aby pri našich hrobch mal kto postáť, pomodliť sa alebo len tak spomínať. V dobrom.

Keď teda budú kráčať vedľa hrobu, nech povedia:

Bol to dobrý človek. Dobrý muž. Dobrá žena. Dával rodine viac než bral.

A mohol brať viac, než dostával.

Bol to dobrý svokor, test, svať, brat i kolega.

Bola to ohľaduplná suseda.

Nebola namyslená, hoci mala byť prečo.

Možno váš pomník niečo napovie:

Pokoj vám.

Odpočívajte v pokoji.

Pokoj prachu jeho.

Ďakujeme za lásku a výchovu.

Spomíname na vás s úctou.

Bože, osláv ich duše.

Ďakujeme a spomíname.

Štefan Wolf

Čas spomienok či sviatok odpadu?

Nedávno sme si opäť pripomenuli sviatok Všetkých svätých a po ňom sviatok všetkých verných zosnulých ľudovo nazývaný aj Dušičky, ktoré sú tradíciou nielen na Slovensku. Začiatok novembra je u nás spájaný so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Svoju úctu a to, že nám chýbajú, zvykneme prejavovať vyzdobením miest ich posledného odpočinku. Obchody sú celé týždne pred sviatkami preplnené umelými kyticami a kahancami. Zamysleli sme sa niekedy nad tým, či naozaj potrebujú naši blízki také množstvo tejto umelej „parády“?

Odvrátená stránka honosnej výzdoby

Vysvietené cintoríny s bohatou výzdobou majú aj svoju odvrátenú stránku. Preplnené kontajnery výzdoby, ktorá už doslúžila, po sviatkoch. Málokto sa zamyslí nad tým, aká je budúcnosť všetkých vyhorených sviečok, kahancov a poškodených umelých vencov. V tom lepšom prípade skončia nekonečné tony nepotrebných dekorácií v triedenom zbere, zo sklenených kahancov môžu byť o rok opäť ďalšie kahance, keď z nich odstránime zvyšky vosku. Ale väčšina tejto „parády“ sa každoročne hromadí v zmesovom komunálnom odpade a ten sa, bohužiaľ, bude na skládkach rozkladať ešte veľa rokov.

Nestačí len triediť, treba minimalizovať

Pre tých, ktorým životné prostredie nie je ľahostajné a chcú byť k nemu ohľaduplní, je tu jednoduchý návod, ako so spomínanou výzdobou naložiť. Do kontajnera na biologický odpad alebo kompostéra patria zelené časti prírodných vencov a kytíc, živé kvety, lístie, menšie konáre. Do kontajnera na sklo môžete

vytriediť fľaše, poháre, sklené svietniky a kahance bez umelých a kovových vrchnákov. Tie, tiež očistené od vosku, môžete vyhodiť do triedeného zberu plastov a kovov. Umelé kvety sú však väčšinou zložené z viacerých materiálov, a preto do triedeného zberu nepatria. Spolu s ostatným zmesovým odpadom končia na skládkach, kde sa rozkladajú stovky rokov. Ideálnym riešením je preto snažiť sa o zníženie množstva odpadu. Treba zvážiť, či naozaj potrebujeme mať na hrobch našich blízkych desiatky kahancov a umelých kytíc, prípadne ich nahradiť prírodnými materiálmi, ktoré sú neporovnateľne menšou záťažou pre životné prostredie.

Začnime od seba, byť eko predsa nie je ťažké. Skúsme si pamiatku našich blízkych tento rok uctiť ekologickejšie. Dá sa to úplne jednoducho a dokonca to šetrí nielen životné prostredie, ale aj peňaženku. Stačí vysadiť napríklad chryzantémy v črepníkoch, ktoré sú typickým kvetom pre toto obdobie a nájdete ich nielen v kvetinárstve, ale takmer v

každom supermarkete. Verte tomu, že vence z prírodných materiálov nie sú o nič horšie ako tie umelé. Naopak, sú rovnako pekné a, navyše, stačí jedna prechádzka do prírody a pokojne si ozdoby na ne môžete nazbierať aj sami. Veď farebné lístie, rôzne okrasné plody, vetvičky, mach, sušené kvety, šišky, dreviny a podobne sú teraz na každom rohu. Alternatívou umelých kahancov môžu byť sklené svietniky s kovovým vrchnákom, ktoré môžeme používať viackrát. Pamätajte, že tieto sviatky nie sú primárne o bohatej výzdobe, ale najmä o spomienke na našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami.

ENVI-PAK, a. s.

Predstavujem vám svoju ďalšiu knižku pod názvom KRONIKA

Idete viac-menej o postrehy zo súčasnosti a života nás všetkých. Všetky som si najskôr overil, aby som ich teraz ako satisfakciu mohol odovzdať čitateľskej verejnosti. Knihu sčasti považujem za akýsi duchovný pokrm v dnešných časoch a ako odpútanie pozornosti od všetkého, čo každý z nás v dnešných hektických časoch prežíva. Jednotlivé postrehy sa spájajú ako s Novou Baňou, tak aj s Oravou, odkiaľ pochádzam. Niektoré svoje myšlienkové poryvy som sa snažil v závere predniesť vo veršoch vo „vyššej forme“, s istým duchovným pátosom. Ja som v poslednej dobe ťažko prekonával najmä skutočnosť, že vedúci Tlačiarne Cicero v Leviciach Emil Slovák odišiel do dôchodku. Napokon som sa po dopísaní svojej novej knihy obrátil na tlačiareň TESFO v Ružomberku, kde som ešte pred rokmi dával tlačiť svoje prvé knižky.

Knižku KRONIKA v tvrdom farebnom obalefarebným obalom dostanete kúpiť v Náboženskej predajni v Novej Bani.

Jozef Blaha

Život plný spomienok

Hovorí sa, že spomienky si nekúpiš, musíš niečo prežiť, aby si ich mal. Niektoré sa vryjú hlboko do pamäti i do srdca, či už dobré, alebo také, na ktoré by sme radšej zabudli, ale nedá sa.

Spomienky hrajú dôležitú rolu aj v živote rodáka z nášho mesta, pána učiteľa Jána Benča. Po ťažkom úraze trávi jeseň života v domove dôchodcov OÁZA v Tekovskej Breznici. Je iba rok odvtedy, čo som na stránkach Novobanských novín písala o jeho literárnej tvorbe, a už je na svete jeho ďalšia publikácia s názvom Voz plný bolesti.

Krst knihy sa pre pandémiu koronavírusu konať nemôže, a tak dávam aspoň prostredníctvom novín nášho mesta do pozornosti húževnatosť tohto nezlomného človeka.

Jeho ďalšia kniha je opäť plná spomienok, vlastných i vypočutých, na ťažké ľudské osudy.

Odráža sa v nej tiež jeho osobná nezmieriteľná bolesť vyplývajúca z dlhých rokov strávených v nepohode a krivde. O tomto človeku naozaj platí, aj vzhľadom na jeho vek, že nezáleží na tom, koľko

času v tomto živote máš, ale ako využiješ každý jeho okamih, aby stál za to, aby si mohol slobodne dýchať.

Jeho list Slovákom žijúcim za hranicami našej vlasti v závere knihy je plný hlbokého citu a lásky k domovine.

Hovorí: „Príď a ostaň navždy! Tu je kút tvojej rodnej zeme. Tu si sa narodil a navždy sem patríš.“ Keďže autor má ešte čo povedať, pripravuje ďalšiu knihu o histórii Dolného Pohronia.

Zostáva nám len popriať mu dobré zdravie a veľa síl a pohody a tešiť sa na ďalšie čítanie.

Mgr. Vilma Kráľová

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY

v okrese ŽARNOVICA

v mesiacoch november a december

21. 11. 2020	Lekáreň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
22. 11. 2020	Lekáreň ALTHEA Bystrická 54, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
28. 11. 2020	Lekáreň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
29. 11. 2020	Lekáreň AQUA Dolná 247/4, 96681 Žarnovica	9:00 - 12:00
5. 12. 2020	Lekáreň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
6. 12. 2020	Lekáreň Beňadik Ulička 353/3, 96653 Hronský Beňadik	9:00 - 12:00
12. 12. 2020	Lekáreň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
13. 12. 2020	Lekáreň Dr.Max Námestie slobody 3/4, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
19. 12. 2020	Lekáreň BREZNICA T. Breznica 700, 96652 T. Breznica	9:00 - 14:00
20. 12. 2020	Lekáreň Horná, A. Kmeť'a 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00
26. 12. 2020	Lekáreň Horná, A. Kmeť'a 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 14:00
27. 12. 2020	Lekáreň Horná, A. Kmeť'a 6, 96801 Nová Baňa	9:00 - 12:00

Celoslovenská

výtvarná
súťaž

Rodina bez cigariet 9. ročník

Úlohou je vytvoriť výtvarnú prácu na tému:

- zdravý životný štýl
- negatívny postoj k drogám
- ako chcem tráviť voľný čas

2. kategórie :

- umelecká: vyberá odborná porota
- internetová: hlasovaním na internete

Vyhraj hlavné ceny:

- smartfón, fitnes náramok a veľa ďalších

Príjem prác od 1. decembra 2020, uzávierka 5. februára 2021

Viac informácií na - www.rodinabezcigariet.sk

alebo na www.facebook.com/RodinaBezCigariet

Realizované s finančnou podporou Ministerstva zdravotníctva SR - v rámci účelovej dotácie na podporu protidrogových aktivít pre rok 2020

Celoslovenská výtvarná súťaž Rodina bez cigariet – 9. ročník

O občianske združenie Rodina a spoločnosť organizuje počas školského roka 2020/2021 9. ročník výtvarnej súťaže Rodina bez cigariet.

Úlohou je vytvoriť výtvarnú prácu zameranú na nasledovné témy:

- zdravý životný štýl,
- ako chcem tráviť voľný čas,
- prezentovať negatívny postoj k fajčeniu, resp. k iným návykovým látkam.

V tomto ročníku sa súťaží v dvoch kategóriách pre žiakov ZŠ a ZUŠ z celého Slovenska s najvyšším množstvom cien v histórii súťaže, ako napríklad dotykové telefóny, „chytřé“ hodinky, fitnes náramky, powerbanky, USB kľúče či trička s potlačou vlastnej práce.

1. celoslovenská umelecká kategória: celoslovenská výtvarná súťaž, kde o víťazoch rozhoduje odborná porota. Bude odmenených prvých 25 miest.

2. celoslovenská internetová kategória: celoslovenská internetová súťaž zameraná na propagáciu projektu, kde rozhoduje o víťazovi verejnosť v internetovom hlasovaní.

Hlasovanie bude prebiehať na webovej stránke www.rodinabezcigariet.sk. Bude odmenených prvých 39 miest.

Presné pravidlá súťaže a bližšie informácie o súťaži si záujemci môžu pozrieť na našich webových stránkach alebo na facebookovom profile RodinaBezCigariet.

Naším cieľom je propagovať Národnú protidrogovú stratégiu Slovenskej republiky a poukázať na závažný spoločenský problém užívania návykových látok u čoraz mladších detí.

Súťaž je realizovaná s finančnou podporou Ministerstva zdravotníctva SR v rámci účelovej dotácie na podporu protidrogových aktivít pre rok 2020.

Ing. Radovan Blaha,
predseda o.z. Rodina a spoločnosť

PONUKA SLUŽIEB NA CINTORÍNE

Technické služby mesta Nová Baňa ponúkajú záujemcom o úpravu a údržbu hrobových miest nasledovné služby:

- očistenie náhrobného kameňa
- odburinenie a skypenie pôdy
- zálievku kvetov a odstránenie odkvitnutých kvetov
- odpratanie lístia a snehu
- výmenu vody vo váze a odstránenie uvädnutých kvetov
- zapálenie kahancov
- fotodokumentáciu zaslanú na e-mailovú adresu

Balík služieb	Jednohrob	Dvojhrob	Hrob > 6 m ²
jednorazový	10,00 €	15,00 €	20,00 €
výročia, 2 x ročne	20,00 €	30,00 €	40,00 €
12 x ročne	100,00 €	150,00 €	180,00 €

V prípade záujmu nás neváhajte kontaktovať:

e-mail: tsnb.dmullerova@gmail.com

telefónne číslo: 0915 350 413

alebo osobne u kontaktnej osoby: Drahomíra Müllerová

Technické služby mesta Nová Baňa

